

LETNO
POROČILO
O DOSEGANJU CILJEV
GOSPODARJENJA
Z DRŽAVNIMI GOZDOVI
ZA LETO
2023

Poročilo družbe
Slovenski državni gozdovi, d. o. o.,
Državnemu zboru RS

Slovenski državni gozdovi d. o. o.
Rožna ulica 39, 1330 Kočevje
September 2024

Slovenski državni gozdovi, d.o.o.

Rožna ulica 39, 1330 Kočevje

Matična številka: 7035845000

ID za DDV: SI75204878

Vpis v sodni register: SRG 2016/11251, Okrožno sodišče v Ljubljani, 17. 3. 2016

September 2024

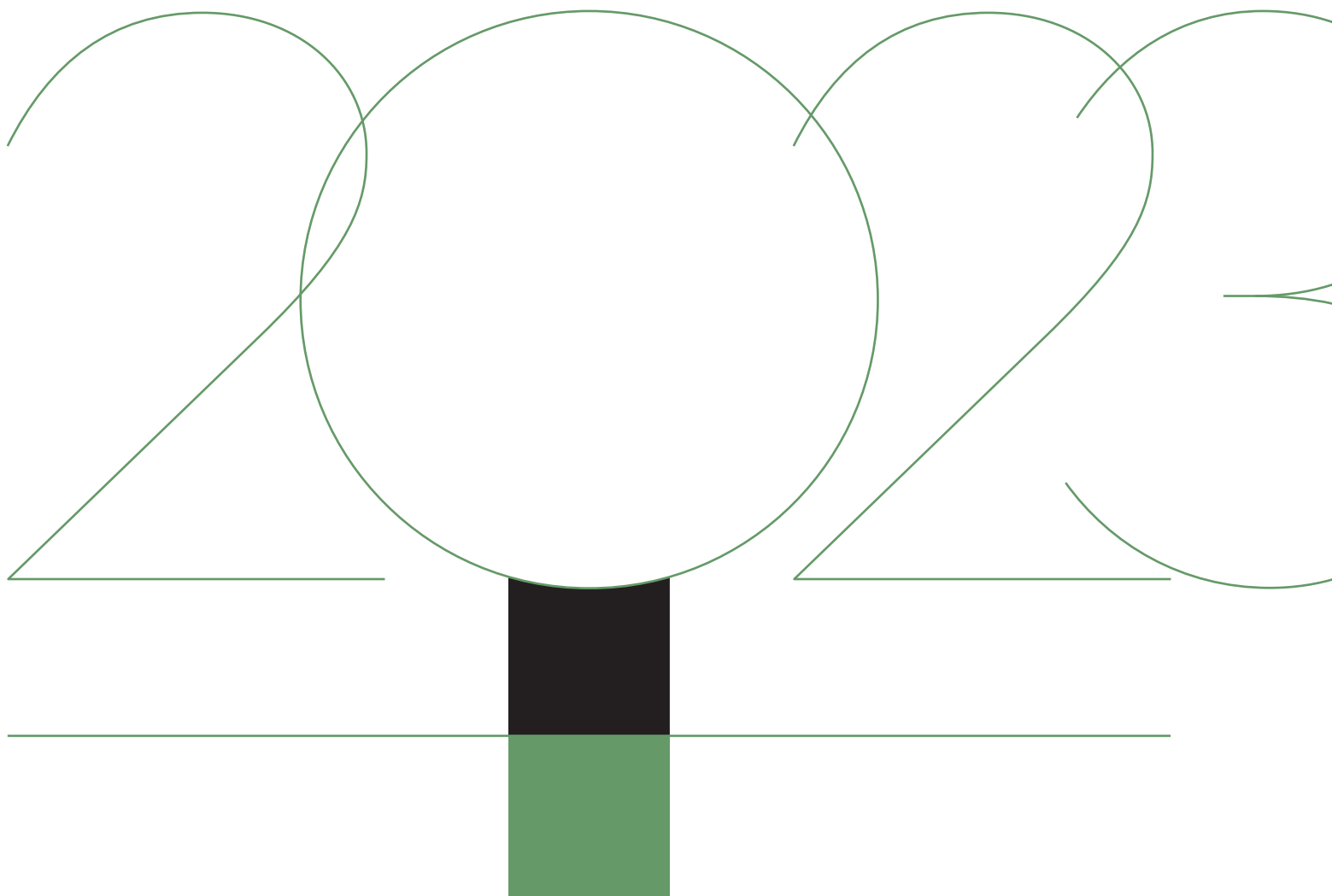
Slovenski državni gozdovi, d.o.o.

Založnik: *Slovenski državni gozdovi, d.o.o.*

Oblikovanje: *Tomato Košir*

Stavljeno v črkovnih vrstah: *Gotham in Ibm Plex*

Tisk: Mat Format d.o.o.

LETNO
POROČILO
O DOSEGANJU CILJEV
GOSPODARJENJA
Z DRŽAVNIMI
GOZDOVI ZA LETO
2023

Poročilo družbe

Slovenski državni gozdovi, d. o. o.,

Državnemu zboru RS

Kazalo

SPOŠTOVANE POSLANKE, SPOŠTOVANI POSLANCI.

Tudi v osmem letu od ustanovitve družba SiDG nadaljuje uspešno pot upravljavca gozdov v lasti RS. Kljub vremensko in poslovno neugodnemu letu smo poslovali zelo solidno, zagotavljali stabilnost družbe, krepili njeno kapitalsko vrednost ter ustvarjali pogoje za nadaljnji razvoj.

V skladu z 31. členom Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (ZGGLRS, 2016) predstavljamo z danim poročilom uresničevanje zakonskih ciljev. S prikazanimi podatki in trendi pričujočega poročila dopolnjujemo in nadgrajujemo revidirano Letno poročilo družbe Slovenski državni gozdovi d.o.o. za leto 2023, ki je pripravljeno na podlagi Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1, 2011) ter je javno objavljeno in vam ga prav tako prilagamo.

S prehodom naše družbe pod upravljanje SDH (konec leta 2022) se je sprejel nov akt o ustanovitvi (februar 2023). Zaradi nekaterih bistveno spremenjenih okoliščin poslovanja je poslovodstvo izdelalo nov strateški načrt z veljavnostjo za obdobje 2024–2028, ki ga je skupščina družbe (SDH) potrdila 21. 11. 2023. Strateški načrt podaja temelje za nadaljnji razvoj družbe oziroma celotne skupine SiDG ter pri tem naslavlja ključne probleme, kot so pomanjkanje izvajalskih kapacitet za delo v gozdovih, razvoj maksimalno zanesljive, stabilne in odzivne logistike ter prodaje okroglega lesa lesnopredelovalni industriji, obvladovanje sanitarnih sečenj ter krepitev odpornosti gozdov v upravljanju in prestrukturiranje hčerinske družbe Snežnik.

Zunanje dejavnike poslovanja za leto 2023 lahko označimo kot zahtevne. Vremensko je bilo leto neugodno, začelo se je z resno zimo (v pretežnem delu državnih gozdov), precejšen del pomladi je bil deževen, poleti smo doživeli vetrolom in uničujoče poplave. Tržne razmere so se z drugim kvartalom poslabševale, cena lesa se je zniževala, povpraševanje je upadalo. Vsemu omenjenemu navkljub smo poslovali uspešno, dosegli 95,2 milijona evrov prihodkov od prodaje (105 % glede na 2022) in 15,7 milijona evrov čistega poslovnega izida (93 % glede na 2022). Poleg doseženega dobička smo v gozdni sklad, s katerim upravlja ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, vplačali 16,3 milijona evrov.

Slabo vreme je botrovalo temu, da smo posekali malenkost manj (98 %) kot v letu 2022, in sicer 1.117.141 m³ lesa. V gojitvena in varstvena dela smo vložili 4,1 milijona evrov. Zaradi vse zahtevnejših gradenj pa smo povečali vlaganja v gozdno infrastrukturo. Za te namene smo porabili skupaj 3,7 milijona evrov, 12 % več kot leto poprej. Približno 1,3 milijona evrov smo vložili neposredno v novogradnje gozdnih cest, ki pomembno prispevajo tudi k ciljem razvoja podeželja, kar je vsekakor rekorden znesek do zdaj.

Tudi v letu 2023 smo zagotavljali lesnopredelovalni industriji zanesljivo, stabilno, enakomerno dobavo lesa in pri tem spoštovali vse pogodbene obveznosti. Zaradi enake obravnave vseh kupcev in zmanjševanja verjetnosti kraj v gozdovih smo praktično celotno količino prodanega lesa prepeljali s prevozom v naši režiji. V začetku leta smo podpisali nove dolgoročne pogodbe, s čimer smo lesni industriji ponovno zagotovili zanesljiv, stabilen vir surovine. V tujino smo izvozili zgolj 16 % od vseh prodanih količin, pri čemer velja poudariti, da gre predvsem za manj vreden okrogli les iglavcev in listavcev, primeren za predelavo v lesne plošče in celulozo, za katerega v domačem okolju močno primanjkuje predelovalcev.

Cilj povečevanja gozdov v lasti RS smo realizirali uspešno, nakupili smo preko 1.400 hektarjev gozdov, od tega precejšen del v različnih posebej pomembnih kategorijah z vidika nacionalnega interesa (varovalni gozdovi, gozdovi v obmejnem pasu, gozdovi s posebnim namenom).

Zavzeto in skrbno smo zasledovali tudi uresničevanje drugih ciljev. S številnimi ukrepi, ki so podrobneje podani v naslednjih poglavjih, smo prispevali k ohranjanju narave in k razvoju podeželja. Razpise sečenj smo poskušali maksimalno prilagoditi tako, da so bili zanimivi tudi za manjše izvajalce oziroma nosilce dopolnilnih dejavnosti. Jeseni 2023 smo z Gozdarskim inštitutom Slovenije in Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani podpisali tudi večjo, triletno pogodbo za razvojne naloge, ki bodo pomembno prispevale k boljšemu upravljanju gozdov in krepile raziskovalno sfero. Intenzivno nadaljujemo z razvojem lastnih kadrov in štipendiranjem ter usposabljanjem mlajših generacij.

V preteklem letu smo veliko pozornost namenjali tudi varnosti pri delu, krepitvi dolgoročnih odnosov z gozdarskimi izvajalci in vsemi drugimi poslovnimi partnerji.

V drugi polovici 2023 smo pričeli z intenzivnim, prepotrebim prestrukturiranjem naših dveh odvisnih družb, kar se obetavno nadaljuje v letošnje leto.

Navkljub manj ugodnim aktualnim makroekonomskim razmeram delamo v družbi SiDG smelo naprej v smeri maksimalne realizacije naših ciljev.

Mag. Marko Matjašič
glavni direktor

Dr. Aleš Kadunc
direktor

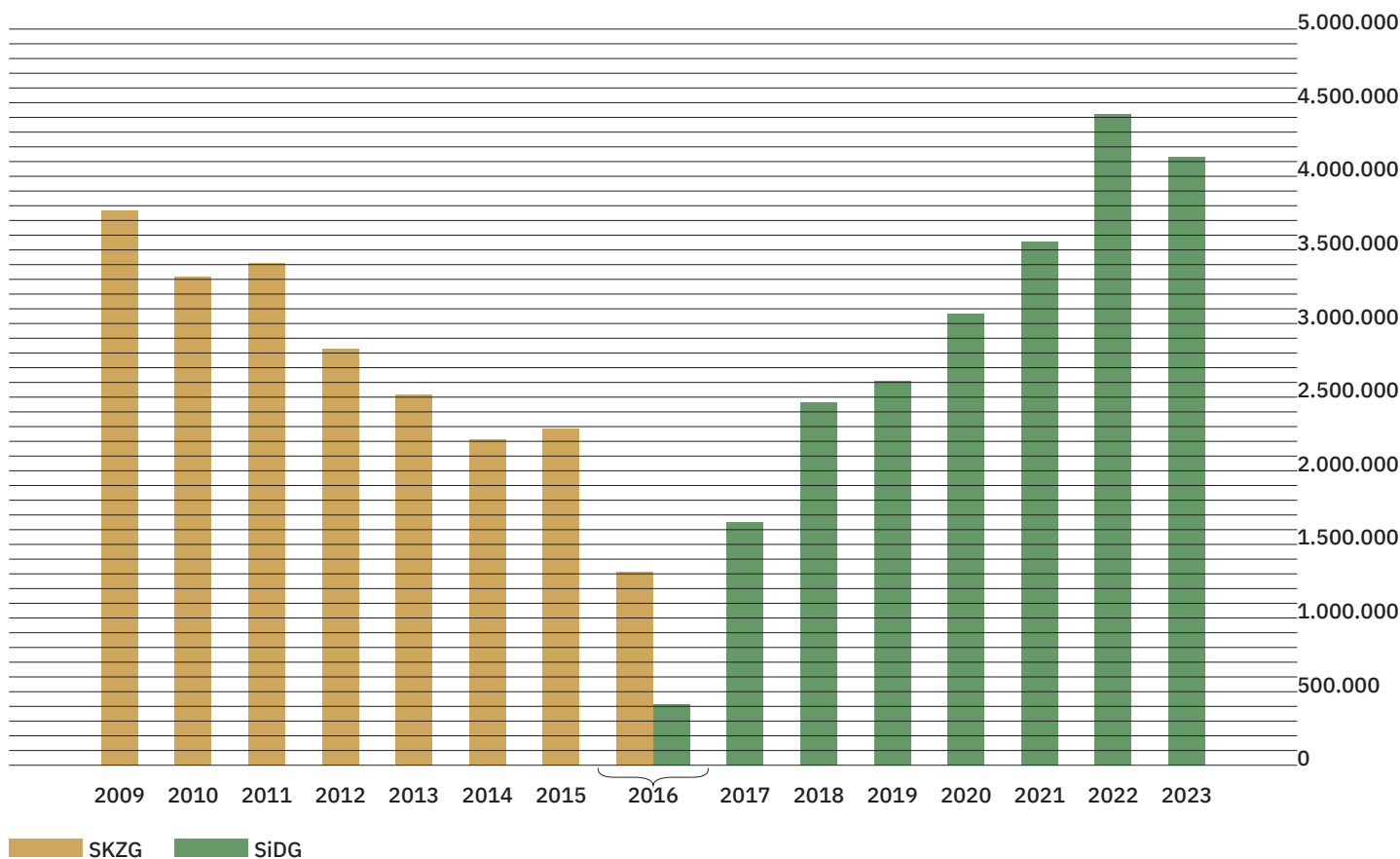
UČINKI SPREMENJENEGA UPRAVLJANJA Z DRŽAVNIMI GOZDOVI

Državni zbor je s sprejetjem Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti RS leta 2016 ustanovil družbo SiDG in zaključil s prejšnjim koncesijskim sistemom, v okviru katerega je z državnimi gozdovi gospodaril Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, z njimi pa so na podlagi koncesijskih pogodb od leta 1996 upravljala gozdno gospodarska podjetja.

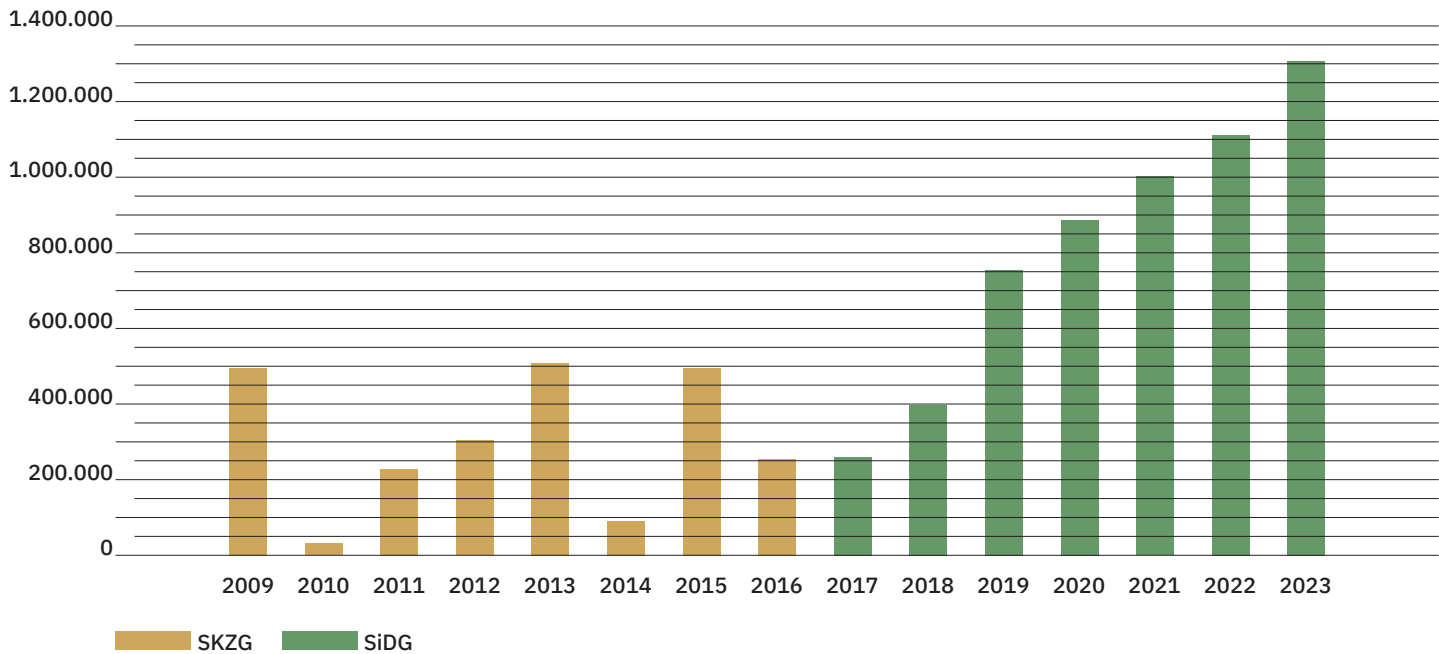
Primerjava izbranih postavk gospodarjenja z državnimi gozdovi po osmih letih delovanja SiDG kaže:

- ▶ da se je poslovanje na ključnih področjih izboljšalo. Pri tem nismo primerjali samo donosa za Republiko Slovenijo, ampak tudi vlaganja v gozdove in povečevanje površine državnih gozdov. V analiziranem obdobju je mogoče zaznati tudi trend povečevanja predelave lesa v Sloveniji, kar je med drugim (poleg gospodarske rasti, razvojnih spodbud države ipd.) brez dvoma tudi posledica spodbujanja lesno-predelovalne panoge preko stabilne dobave surovine iz državnih gozdov.
- ▶ da je družba SiDG po začetnih težavah pri vzpostavitvi delovanja novega podjetja, ki je imelo veliko nasprotnikov in izzivov (naravne ujme, pomanjkanje izvajalcev na trgu, koronavirus kriza, ipd.), stabilizirala svoje poslovanje. To družbi omogoča tudi usmeritev k novim razvojnim priložnostim.

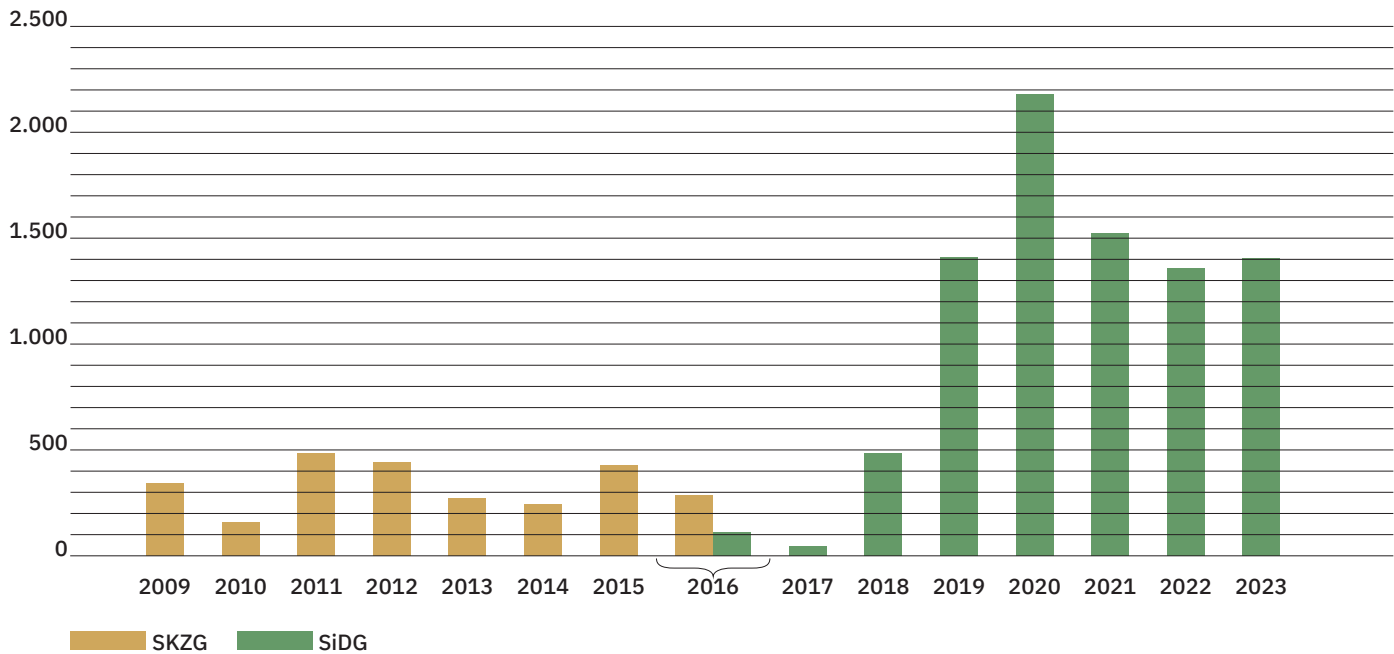
Gojenje in varstvo gozdov (v EUR)

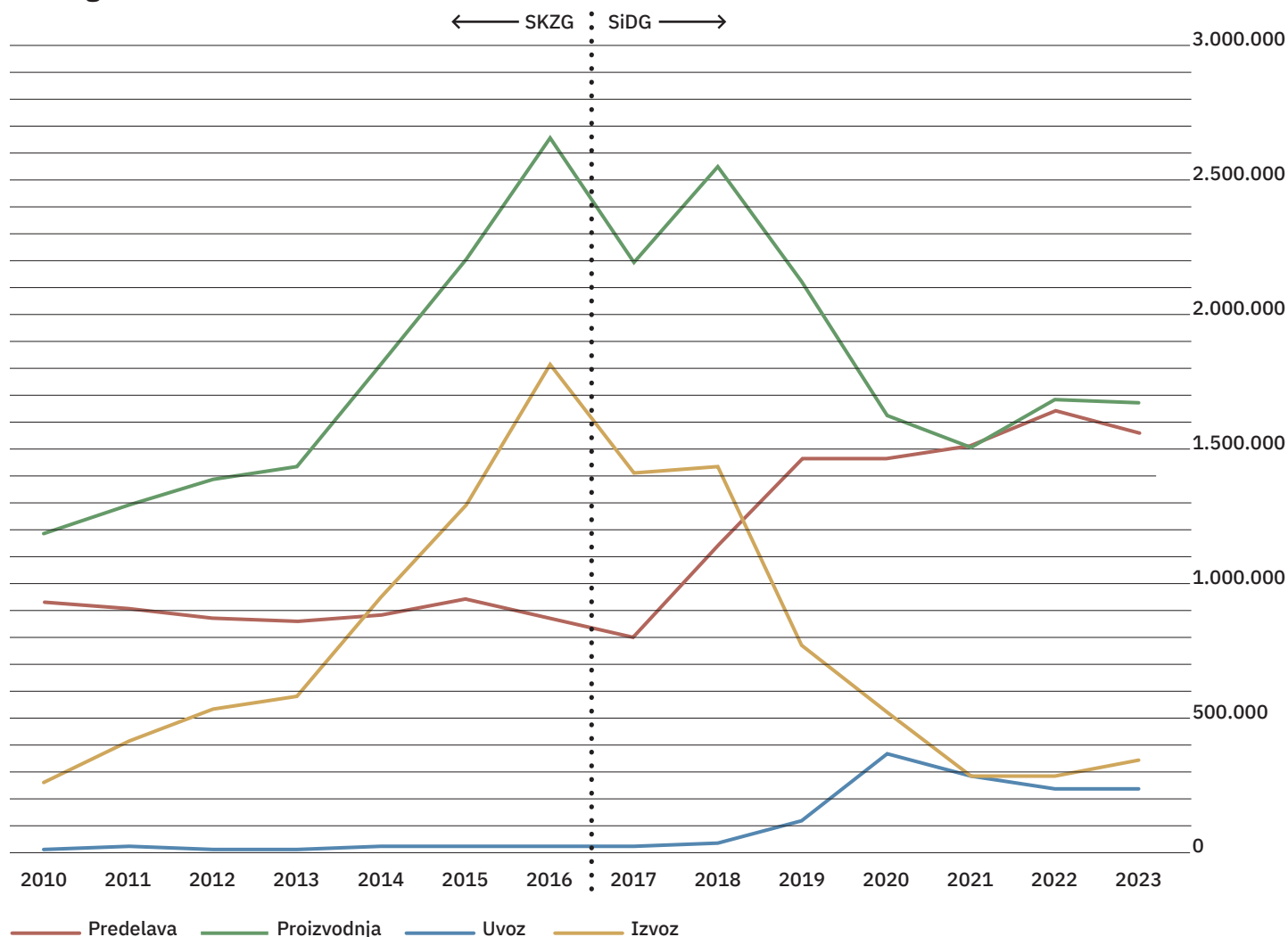
Novogradnje gozdnih cest (v EUR)

Nakupi gozdov (v ha)

Hlodi iglavcev (v m³ neto)

Komentar: V obdobju 2014–2019 je bila na trgu prisotna povečana količina hlodovine iglavcev kot posledica sanacije škod po abiotskih in biotskih dejavnikih (ujme, podlubniki, vetrolomi). Povečana proizvodnja je zaradi nezadostnih kapacitet in dejanske predelave hlodovine iglavcev povzročila rekordne nivoje izvoza. Razkorak med proizvodnjo in predelavo se je začel zmanjševati s povečanjem kapacitet in modernizacijo v industriji žaganega lesa iglavcev, predvsem po letu 2017. Z umirjanjem škod zaradi abiotskih in biotskih vzrokov je prišlo v Sloveniji do uskladitve proizvodnje s predelavo, podobno kot v srednjeevropskih državah. Povečanje uvoza v obdobju 2020–2023 je bila predvsem posledica velikih količin cenovno ugodne hlodovine iz sanitarnih sečenj v Srednji Evropi (Češka republika, Italija).

DOSEGANJE CILJEV GOSPODARJENJA Z DRŽAVNIMI GOZDOVI

SiDG je pri svojem poslovanju dolžan sočasno upoštevati vse cilje, ki jih določa 7. člen ZGGLRS:

- 1. ob upoštevanju načel trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja z državnimi gozdovi dosega čim višji donos in kakovost gozdnih lesnih sortimentov;
- 2. prispevati k vzpostavitvi in razvoju gozdno-lesnih verig, promociji lesa in lesnih proizvodov ter oblikovanju zelenih delovnih mest;
- 3. dolgoročno povečevati površino državnih gozdov;
- 4. prispevati k doseganju ciljev razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja;
- 5. prispevati k doseganju ciljev ohranjanja narave, zlasti k doseganju ciljev območij Natura 2000 in zavarovanih območij;
- 6. na področju gozdov, gozdarstva in lesarstva omogočati usposabljanje strokovnega osebja ter podpirati izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo;
- 7. izvajati prodajo lesa na panju v minimalnem obsegu.

Presoja doseženih rezultatov v tem poročilu je pripravljena skladno z razumevanjem usmeritev za doseg vseh ciljev gospodarjenja z državnimi gozdovi. V nadaljevanju so prikazane posamezne aktivnosti, njihov obseg in rezultati, ki zagotavljajo uresničevanje zakonskih ciljev.

OB UPOŠTEVANJU NAČEL TRAJNOSTNEGA, VEČNAMENSKEGA IN SONARAVNEGA GOSPODARJENJA Z DRŽAVNIMI GOZDOVI DOSEGATI ČIM VIŠJI DONOS IN KAKOVOST GOZDNIH LESNIH SORTIMENTOV

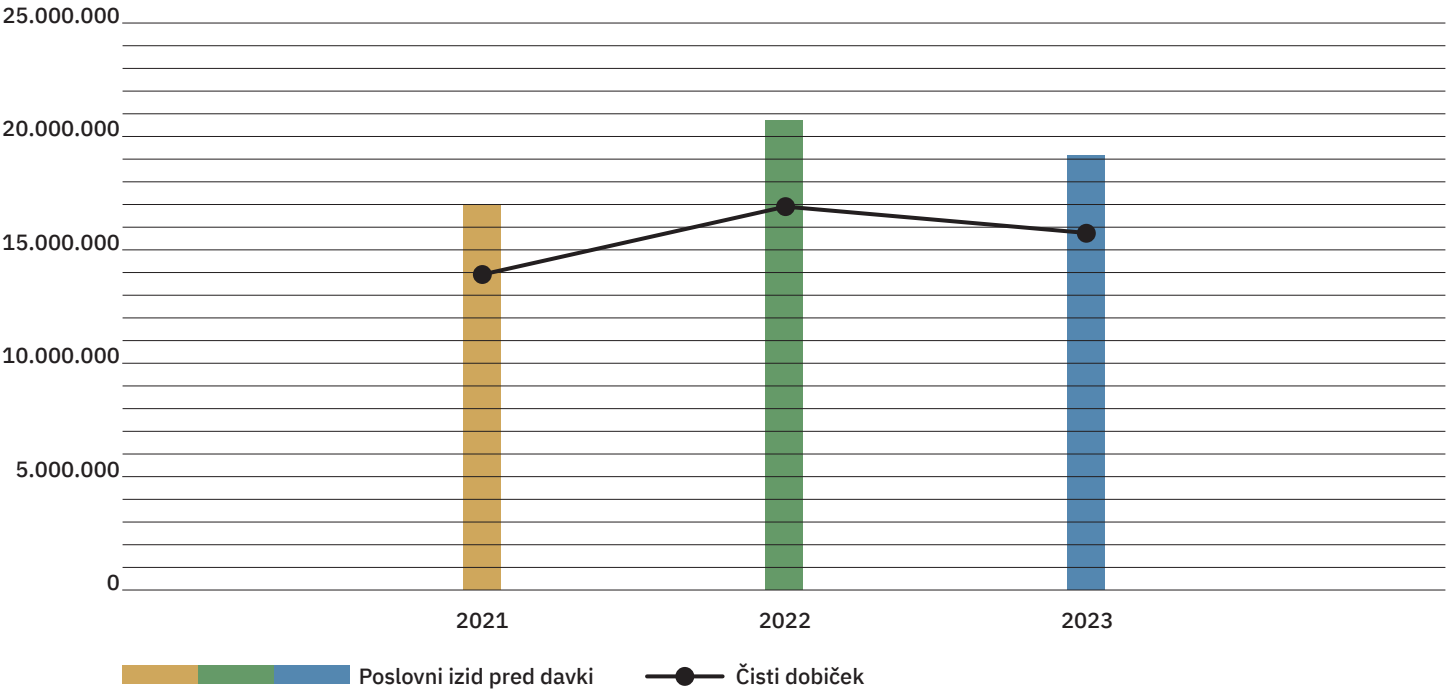
KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Prihodki od prodaje v EUR	66.942.801	56.009.748	69.159.234	90.693.270	95.174.893
Poslovni prihodki skupaj v EUR	65.977.224	57.378.985	71.525.510	92.500.958	98.512.751
Poslovni odhodki skupaj v EUR	52.168.414	48.442.618	54.663.703	71.796.449	80.067.188
Amortizacija v EUR	1.175.093	1.582.628	1.895.247	2.368.866	2.679.231
Poslovni izid iz poslovanja v EUR (EBIT)	13.808.810	8.936.367	16.861.807	20.704.509	18.445.563
EBITDA v EUR	15.185.424	10.729.289	18.866.467	23.129.001	21.141.725
Čisti poslovni izid poslovnega leta v EUR	11.378.438	7.504.969	13.932.286	16.904.851	15.730.591
EBITDA marža v %	23	19	27	26	22
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR = dodana vrednost v EUR/povpr. št. zap. na podlagi delovnih ur	98.955	75.969	100.701	109.450	104.160
ROA – čista donosnost sredstev v % = (čisti poslovni izid poslovnega leta/ (sredstva + sredstva preteklega leta)/2)*100	22,10	13,62	22,14	22,00	18,96
ROE – čista donosnost kapitala v % = (čisti poslovni izid poslovnega leta/(kapital + kapital preteklega leta)/2)*100	27,81	16,73	27,30	27,66	24,01
Finančni vzvod = celotna sredstva/ lastniški kapital	1,23	1,23	1,24	1,27	1,26
Število zaposlenih na dan	271	300	342	378	363
Proizvodnja GLS v m ³ (neto)	1.293.410	1.141.371	1.076.869	1.137.361	1.117.141
Lastna proizvodnja GLS v m ³ (neto)	91.388	125.619	189.857	223.567	216.547
Delež lastne proizvodnje GLS v %	7,1	11,0	17,6	19,7	19,4
Stroški gojenja in varstva gozdov, vključno z EU projekti, v EUR	2.620.596	3.066.962	3.553.955	4.419.579	4.131.629
Investicije v gozdne ceste in vlake ter drugo gozdno infrastrukturo v EUR	1.225.043	1.253.385	1.648.189	1.754.552	1.858.394
Stroški vzdrževanja cest in vlak ter druge gozdne infrastrukture v EUR	1.086.188	883.366	1.507.527	2.002.899	2.272.366

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Vlaganja v gozdne ceste in vlake ter drugo gozdno infrastrukturo v EUR/m³	1,79	1,87	2,86	3,30	3,70
Proizvodni stroški (sečnja in spravilo, gojenje, varstvo, vzdrževanje cest in vlak ter druge gozdne infrastrukture) v EUR/m³	20,4	20,9	24,1	28,5	30,4
Prodaja GLS v m³ (neto)	1.349.482	1.146.079	1.079.168	1.136.771	1.056.774
Povprečna prodajna cena v EUR/m³	48,38	47,21	61,94	74,17	77,24
Delež prodaje GLS kupcem v Sloveniji (%)	97,3	97,7	96,6	96,4	83,7
Transport GLS v m³	148.043	233.701	195.035	516.272	1.082.115
Lastni transport GLS v m³	128.304	171.842	174.132	181.619	200.541
Delež lastnega transporta GLS (% od prodanih količin)	9,5	15,0	16,1	16,0	19,0

SiDG je v letu 2023 prodal **1.056.774 m³** gozdnih lesnih sortimentov (GLS) na kamionski cesti in skladišču po povprečni ceni **77,24 EUR/m³**. V strukturi prodaje je bilo 55 % iglavcev in 45 % listavcev.

Ustvarjenega je bilo **21,1 milijona evrov** dobička pred amortizacijo, odpisi, obrestmi in davki (EBITDA). Čisti poslovni izid poslovnega leta je znašal **15,7 milijona evrov**.

Poslovni izid pred davki (v EUR)

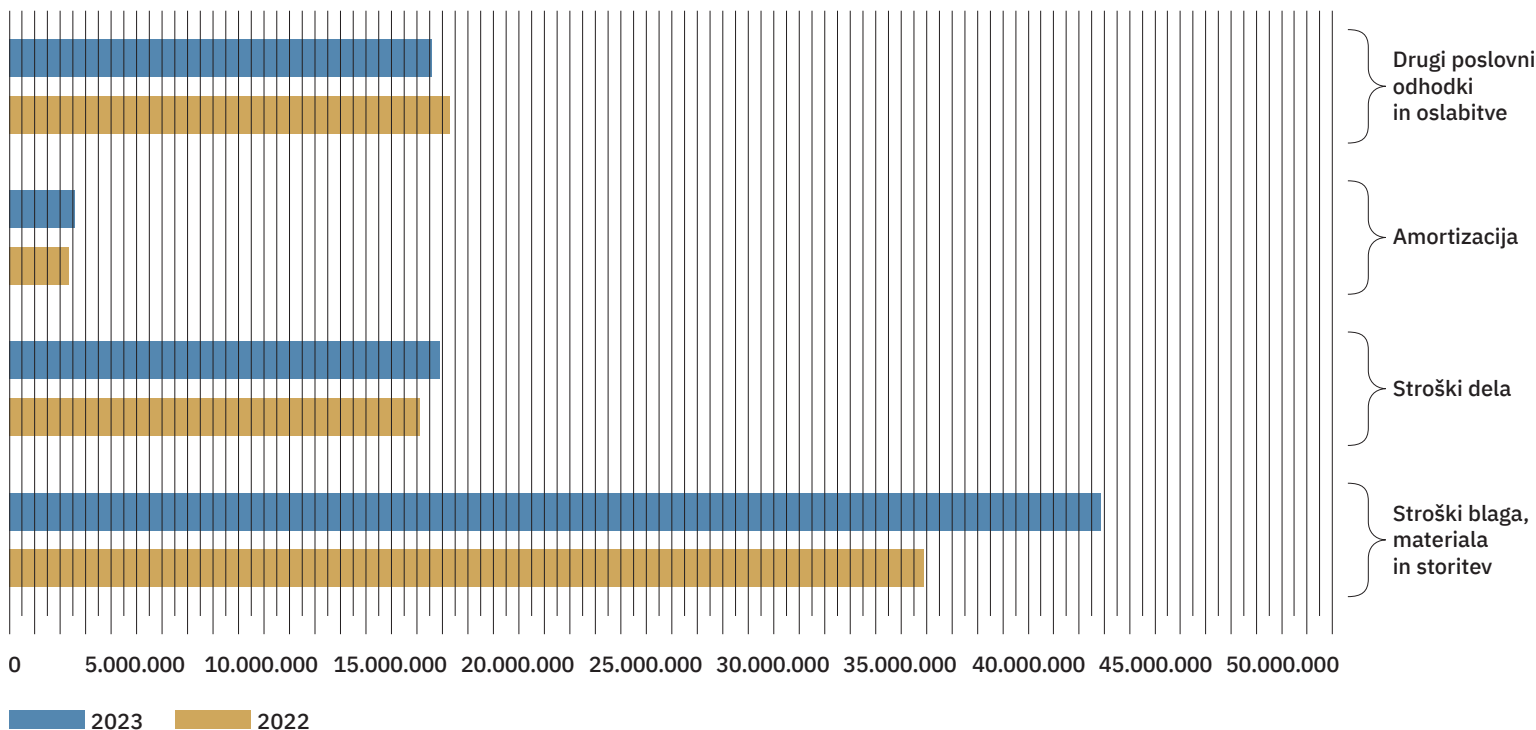

Poslovni prihodki družbe v višini **98,5 milijona evrov** so vključevali prihodke od prodaje, spremembo vrednosti zalog, usredstvene lastne proizvode in storitve ter druge poslovne prihodke.

Prihodki od prodaje so se pretežno nanašali na prihodke od prodaje GLS. V letu 2023 so ti znašali **81,6 milijona evrov** in so bili od realiziranih v letu 2022 nižji za 3 %.

Poslovni odhodki družbe so znašali **80,1 milijona evrov** in so za 8,3 milijona evrov oz. 12 % višji kot v letu 2022. Delež poslovnih odhodkov v prodaji je bil 84–odstoten.

Struktura realiziranih poslovnih odhodkov (v EUR)

Stroški materiala in storitev, ki imajo v strukturi poslovnih odhodkov največji delež, so znašali 43,4 milijona evrov in so v primerjavi z doseženimi v letu 2022 višji za 21 %. Stroški dela so znašali 17,2 milijona evrov in so bili v primerjavi z doseženimi v letu pred tem višji za 6 %. Amortizacija družbe je znašala 2,7 milijona evrov. Drugi poslovni odhodki so bili za 3 % nižji od doseženih v letu 2022, kar je posledica nižjih prihodkov od prodaje iz naslova GLS in posledično nižjega nadomestila za upravljanje z gozdovi v lasti Republike Slovenije, ki je za leto 2023 znašalo 16,3 milijona evrov.

Donos za državo lahko merimo preko vplačil v gozdni sklad, plačila davka od dobička in doseženega poslovnega izida.

		2019	2020	2021	2022	2023
Vplačilo v gozdni sklad	EUR	13.051.569	10.837.796	13.386.431	16.876.967	16.328.815
Davek od dobička	EUR	2.553.508	1.599.961	3.060.949	3.871.671	3.459.722
Čisti poslovni izid	EUR	11.378.438	7.504.969	13.932.286	16.904.851	15.730.591
Skupaj		26.983.515	19.942.726	30.379.666	37.653.489	35.519.128

INVESTICIJE

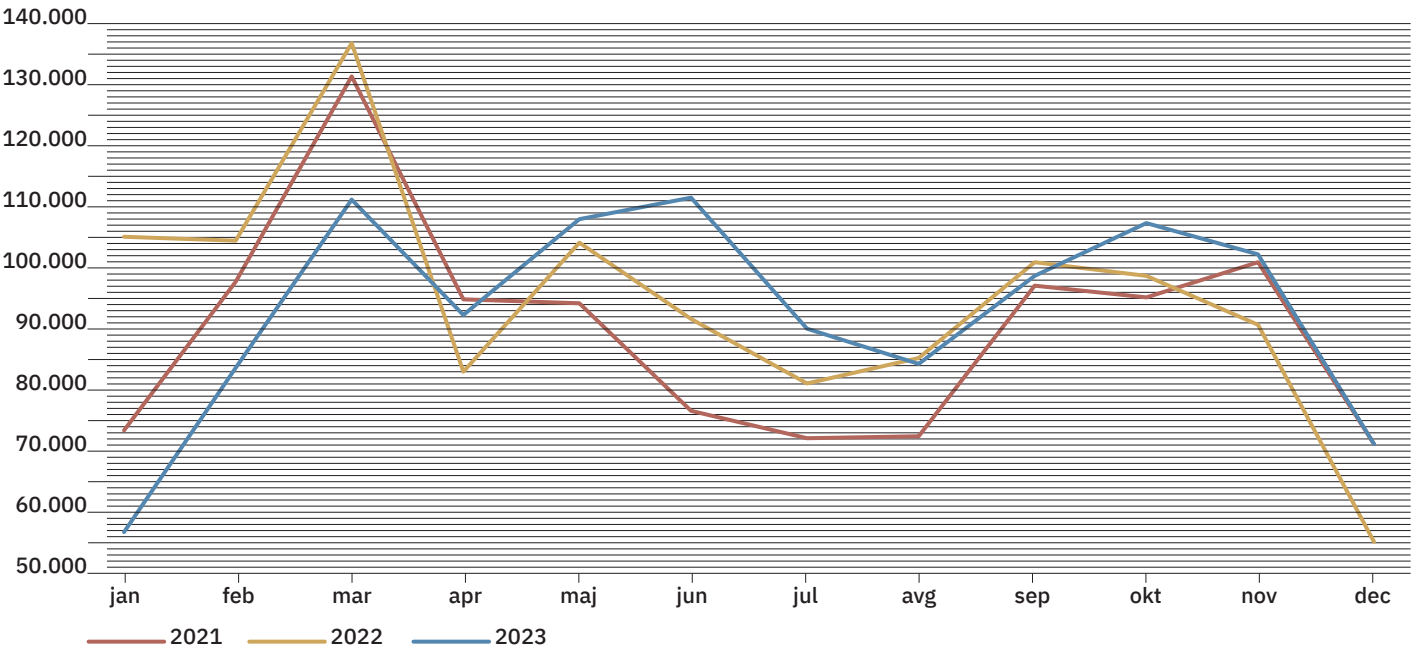
Družba SiDG je v letu 2023 realizirala **investicije v skupnem znesku 8,5 milijona evrov**, od tega v lastno gozdno proizvodnjo in lastni transport 1,5 milijona evrov, za nakup nepremičnin podjetij Snežnik in Sinpo 4,3 milijona evrov, v informatiko 0,7 milijona evrov, gozdno infrastrukturo 1,9 milijona evrov in ostalo 0,1 milijona evrov.

V letu 2023 se družba **ni zadolževala**. Lastni viri financiranja so zadoščali za vse izvedene aktivnosti.

SEČNJA IN SPRAVILO

V letu 2023 smo izvedli sečnjo in spravilo v obsegu **1.117.141 neto m³ GLS**, kar je nekaj malega pod planiranim obsegom sečnje in spravila. Glavni razlogi za izpad gozdne proizvodnje so bili neugodne vremenske razmere na začetku leta, naravne ujme sredi leta in pomanjkanje izvajalcev, predvsem na območju Severo-vzhodne Sloveniji.

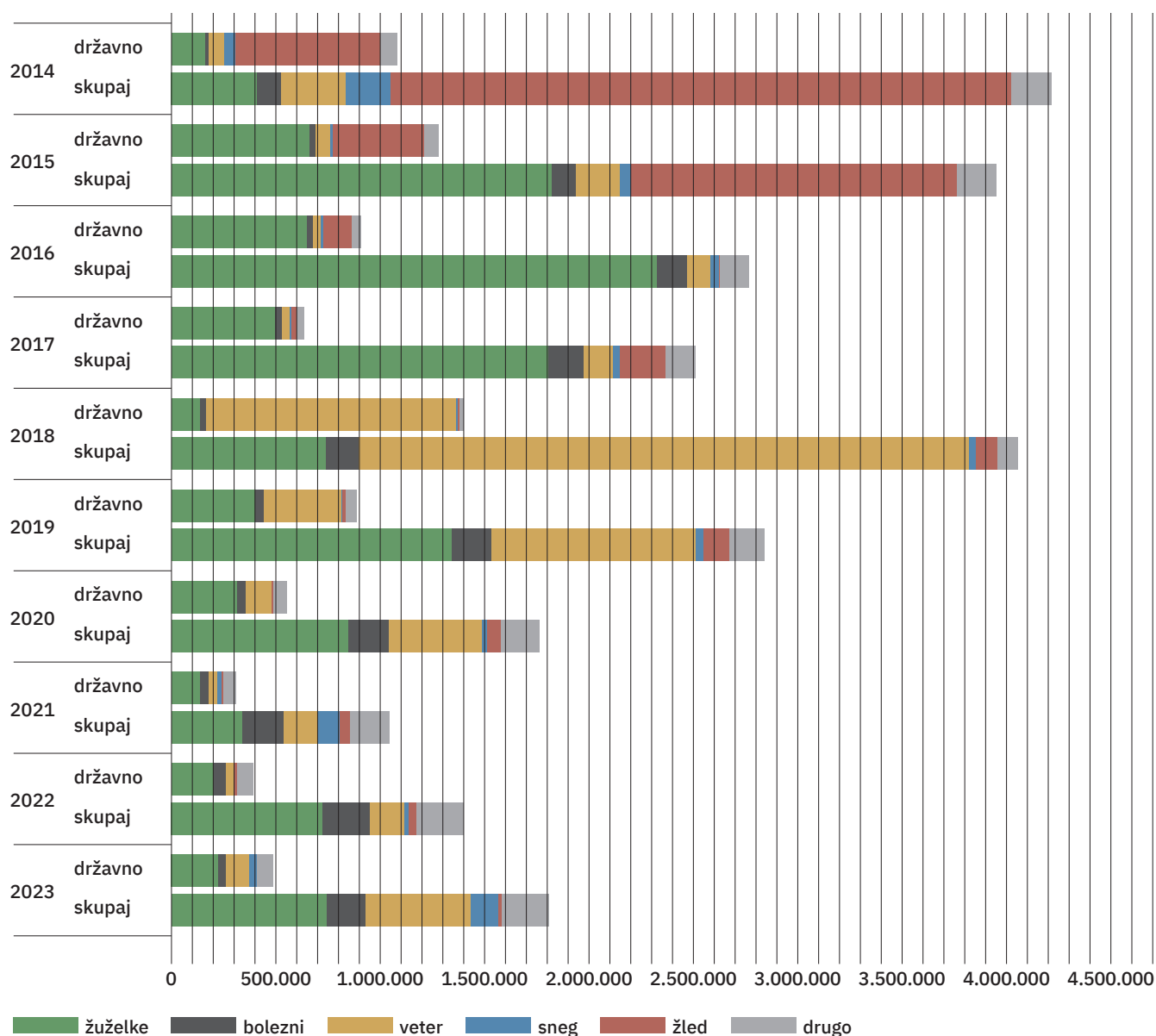
Gibanje poseka GLS 2021–2023 (v neto m³)

Obseg sanitarne sečnje v strukturi celotne gozdne proizvodnje je znašal 33 % in je znatno presegel obseg iz leta 2022. Glavni vzroki povečanega sanitarnega poseka so bile naravne ujme, v poletnem in jesenskem času pa gradacija podlubnikov. Zaradi vetroloma je obseg sanitarne sečnje od obdobju avgusta do oktobra presegal obseg redne sečnje. Največji obseg sanitarne sečnje je bil v mesecu septembru, ko je predstavljal 59,2 % vse sečnje. Med biotskimi vzroki pri iglavcih prevladujejo smrekovi podlubniki, pri listavcih pa različne bolezni, kot so kostanjev rak, jesenov ožig, trohnobe korenin in lesa, sušenje in odmiranje vej...

Obseg in struktura sanitarnega poseka v državnih gozdovih in vseh gozdovih skupaj (v bruto količinah; vir: ZGS)

vir: Zavod za gozdove Slovenije

Z **lastno gozdno proizvodnjo** smo izvedli sečnjo in spravilo **216.547 neto m³** GLS, kar predstavlja 19,4 % celotnega poseka družbe GLS v letu 2023. V okviru lastne proizvodnje smo izvajali tudi dela, povezana z obnovo gozda, negovalnimi in varstvenimi deli, ki so bila lani realizirana v obsegu **6.656 norma ur**. V lastni gozdni proizvodnji (sečnja in transport) je bilo ob koncu leta zaposlenih 133 ljudi (od tega 9 delovodij).

V letu 2023 smo izvedli prevoz za skupno **1.082.115 m³** GLS s kamionske ceste. V skladu s strateškimi usmeritvami SiDG zaradi optimizacije poslovnih procesov in zmanjševanja tveganj povečuje obseg prevozov z lastnimi in najetimi izvajalci prevozov. Zato se je tudi izrazito povečal prevoz z najetimi izvajalci prevozov, in sicer iz 334.653 m³ v letu 2022 na **881.574 m³** v letu 2023. Z lastnim transportom smo prepeljali **200.541 m³**. Z najetimi in z lastnimi prevozi izvedemo že praktično vse prevoze s kamionske ceste.

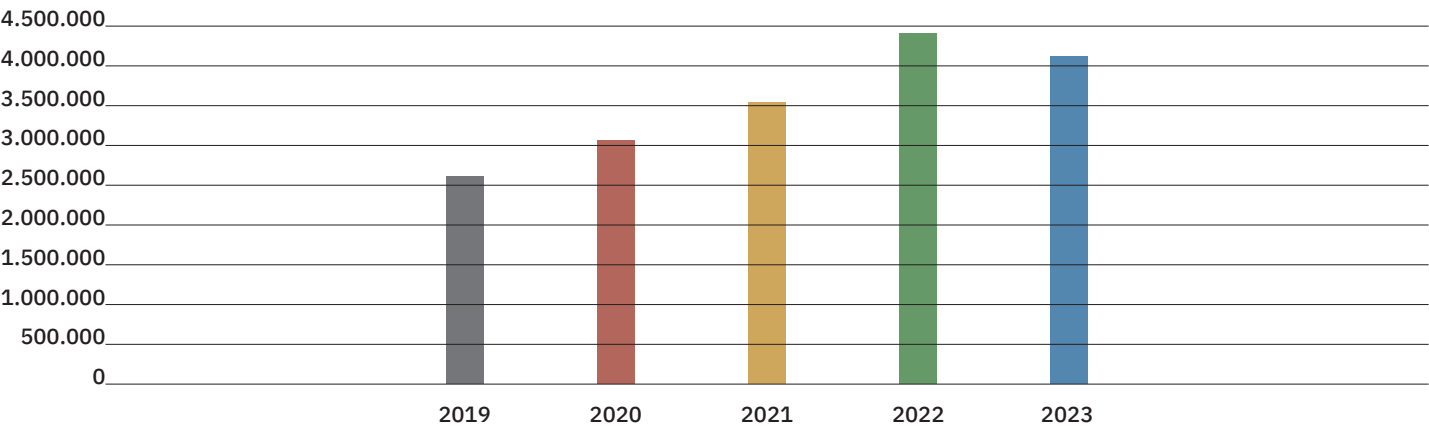
Družba SiDG kot največje gozdarsko izvajalsko podjetje, ki je v lasti države, posveča delavcem ustrezno skrb in pri tem upošteva tudi celotno delovnopravno zakonodajo: plače so višje, kot jih izkazujejo ostala izvajalska podjetja, delavcem se med drugim plačuje dodatno poklicno zavarovanje, podpisano imamo podjetniško kolektivno pogodbo, ki prinaša delavcem še številne druge ugodnosti, zaposlene permanentno usposabljammo in izobražujemo, skrbimo za ustrezno delovno opremo in varnost pri delu...

GOJITVENA IN VARSTVENA DELA

Vlaganja v gojitvena in varstvena dela so se izvajala skladno s Programom gojitvenih in varstvenih del za leto 2023, ki ga je pripravil ZGS. Načrtovani ukrepi so bili vključeni v Letni načrt upravljanja z državnimi gozdovi za leto 2023. Izvedba gozdnogojitvenih del je bila tako kot minula leta pod vplivom naravnih ujm.

Za gozdnogojitvena, varstvena in biomeliorativna dela, vključno s projektom Natura Mura, smo namenili nad **štiri milijone evrov**, kar predstavlja 95 % od celotnega planiranega obsega vlaganj, kot smo ga predvideli s poslovnim načrtom. Družba je realizirala dela obnove gozdov v obsegu 4.899 dnin, dela nege gozdov v obsegu 13.105 dnin in varstvena dela v obsegu 5.326 dnin.

Stroški gojitvenih, varstvenih in biomeliorativnih del (v EUR)

Stroški izvedenih del po skupinah del, vključno s projektom Natura Mura:

Skupina ukrepa	Vrednost v EUR
Obnova gozdov	1.141.275
Nega gozdov	1.993.101
Varstvo gozdov	933.758
Biomeliorativna dela	63.495
SKUPAJ	4.131.629

Največji obseg predstavljajo dela **nege gozdov**, ki so bila izvedena na **3.173 hektarjih**. Izvedba negovalnih del (obžetev, nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka, nega drogovnjaka ...) v državnih gozdovih je bila glede na Program gojitvenih del za leto 2023 po podatkih ZGS realizirana 88 %. Za primerjavo; v zasebnih gozdovih je bila realizacija 29 % (vir za primerjavo: ZGS, Poročilo o gozdovih 2023).

Dela **obnove gozdov** so bila izvedena na **971 hektarjih**, narekovala pa so jih potrebe po sanaciji poškodovanih gozdov zaradi preteklih obsežnih naravnih ujm in napadov podlubnikov. Izvedba gozdnogojitvenih del za naravno obnovo državnih gozdov (priprava sestoja in priprava tal) je bila glede na Program gojitvenih del za leto 2023 po podatkih ZGS realizirana 98 %. Za primerjavo; v zasebnih gozdovih je bila realizacija gozdnogojitvenih del za naravno obnovo 47 % (vir za primerjavo: ZGS, Poročilo o gozdovih 2023).

Realizacija del je bila tudi v letu 2023 najvišja pri **varstvenih delih**. Nad 100 % so bila tako realizirana dela, kot so zaščita z ograjo in vzdrževanje zaščitnih ograj ter ostalo varstvo pred divjadjo.

V celoti je bil izveden tudi obseg del, ki so bila vezana na koriščenje sredstev sofinanciranja in financiranja v okviru PRP shem. PRP ukrepi so vezani na območja sanacije po naravnih nesrečah. V sklopu tega smo z opravljenimi GVG deli v letu 2023 prejeli preko 288.000 evrov sredstev.

Iz proračunskih sredstev Republike Slovenije smo za vlaganja v gozdove prek kvote »de minimis« prejeli sredstva v vrednosti 87.969 evrov.

Vrednost sofinanciranja GVG del PRP po sklopih za leto 2023 (v EUR)

SiDG	A-žled	B-veter 2017	C-podlubniki	Skupaj
Skupaj	85.258	128.216	75.423	288.897

Tudi pri nekaterih **biomeliorativnih delih** je bila realizacija nad 100 %. To so dela za vzdrževanje travinj in vodnih površin ter ohranjanje biotopov – nega. Opravili smo tudi nekaj del, ki niso bila načrtovana, to so ohranjanje biotopov – sečnja in postavitve gnezdilnic. Izvedba del je pripomogla k izboljšanju življenjskega okolja prostoživečih živali. Ukrepi za ustvarjanje primernega življenjskega prostora za divjad pomenijo hkrati tudi varstvo in zaščito za gozdno mladje ter blaženje pritiskov na gozdne in kmetijske ekosisteme.

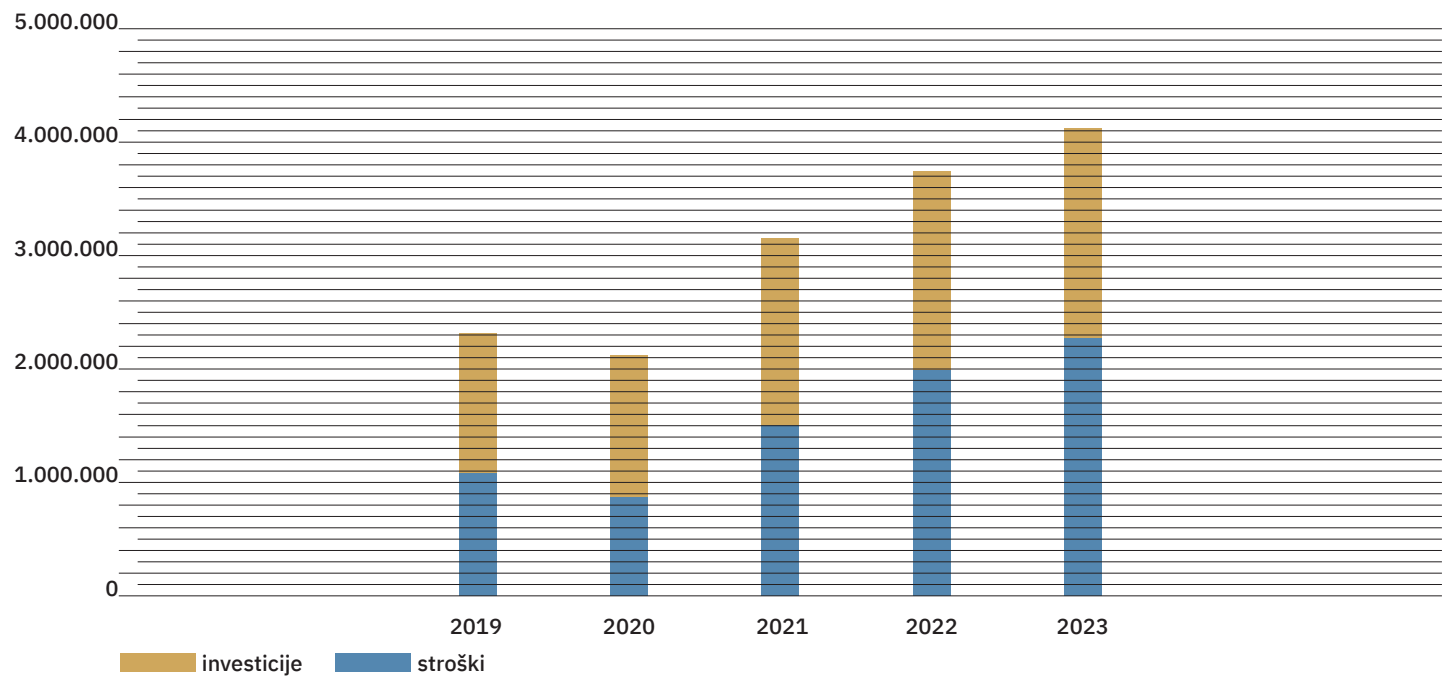
VLAGANJA V GOZDNO INFRASTRUKTURO

V letu 2023 smo izvedli skupno za **4,1 milijona evrov vlaganj v gozdno infrastrukturo**, od tega je bilo 1,9 milijona evrov investicijskih vlaganj, ostalo odpade na stroške.

Od ustanovitve družbe se vlaganja v gozdno infrastrukturo povečujejo. Povečan obseg izvedenih del izhaja iz dejanskih potreb, saj smo odpirali dele gozdov, kjer gozdna infrastruktura še ni bila ustrezno izgrajena, kar zagotavlja nemoteno proizvodnjo skozi celo leto in gospodarnost pridobivanja lesa.

Delež stroškov v strukturi vlaganj se je do leta 2019 povečeval, v letu 2020 in 2021 je padel na račun več novogradenj in rekonstrukcij gozdnih prometnic v državnih gozdovih. V letu 2022 se je delež stroškov dvignil na 55 % vseh infrastrukturnih vlaganj ter v takšnem obsegu ostal tudi v letu 2023.

Struktura vlaganj v gozdno infrastrukturo (v EUR)

Največji delež investicijskih vlaganj v gozdno infrastrukturo v lanskem letu so predstavljali zahtevni gradbeni projekti (novogradnje in rekonstrukcije gozdnih cest), ki jih je bilo za 1,3 milijona evrov. Pri zahtevnih gradbenih projektih smo skupaj obdelovali 35 zahtevnih gradbenih projektov gozdnih cest ter drugih gradbeno inženirskih objektov. Od tega je bilo 17 projektov obdelanih na nivoju projektne dokumentacije ali nadzora, za 18 projektov pa so poleg projektiranja potekala tudi gradbena dela.

Tudi v letu 2023 smo bili priča podaljševanju časa za pridobitev gradbenih dovoljenj, ki pa je šlo tokrat na račun vse bolj zahtevnih pogojev naravovarstvenih ter vodovarstvenih organizacij.

PRISPEVATI K VZPOSTAVITVI IN RAZVOJU GOZDNO-LESNIH VERIG, PROMOCIJI LESA IN LESNIH PROIZVODOV TER OBLIKOVANJU ZELENIH DELOVNIH MEST

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Delež prodaje po dolgoročnih pogodbah v %	69	57	85	85	65
Prodaja po dolgoročnih pogodbah v m³	937.163	656.167	918.630	970.474	688.093
Delež prodaje GLS slovenskim kupcem v %	97,3	97,7	96,6	96,4	83,7
Naložbe v predelavo lesa v EUR*	295.230	0	0	0	0

*naložbe v Snežnik d.o.o.

SiDG je pomemben dobavitelj okroglega lesa v Sloveniji, s čimer v veliki meri prispeva tudi k razvoju zelene ekonomije, razvoju podeželja in krožnemu gospodarstvu. SiDG namreč predstavlja prvi člen večjega števila gozdno-lesnih verig, ki ga uresničuje z zagotavljanjem stabilne in enakomerne dobave različnih gozdnih lesnih sortimentov.

Pri prodaji gozdnih lesnih sortimentov v celoti sledi načelom, ki so RS vodili v spremembo sistema gospodarjenja z državnimi gozdovi in ustanovitev družbe SiDG. Zagotavlja namreč **transparentnost prodaje in enake pogoje za nakup lesa** iz državnih gozdov vsem poslovnim subjektom ter da je **celotna količina gozdnih lesnih sortimentov ponujena na trgu**. S prodajo preko dolgoročnih pogodb SiDG domači lesnopredelovalni industriji zagotavlja tudi **stabilnost dobave** surovine.

Ključni ukrepi za vzpostavitev in razvoj gozdno-lesnih verig so:

- dolgoročne prodajne pogodbe,
- pogodbe o dobavi lesa strateškim investitorjem v lesni industriji,
- prodaja preko javnih razpisov in javnih dražb.

SDH je kot skupščina družbe SiDG 21. 11. 2023 soglašal z novim strateškim načrtom za obdobje 2024–2028. Ključni ukrepi za podporo razvoju gozdno-lesnih verig po tem strateškem načrtu so:

- Izvajanje prodaje pretežnega dela GLS na podlagi stabilnih pogodb kupcem z višjo dodano vrednostjo in kupcem, katerih obrat je na demografsko ogroženem območju, do največ 60 % proizvodne kapacitete kupca.
- Izvajanje prodaje GLS, ki so prilagojeni na dimenzijske in kakovostne kriterije glede na potrebe kupca, ter s kupcu prilagojeno dinamiko dobav.
- Prodaja začasnih in trajnih tržnih viškov.
- Prodaja GLS iz gozda kupcem po najkrajši razdalji glede na mesto poseka.
- Prodaja GLS iz skladišč kupcem s ciljem doseganja višje prodajne cene in kupcem, ki jim iz logističnih in drugih vzrokov ni racionalna dobava GLS iz gozda (oddaljeni kupci, kupci s posebnimi dimenzijskimi in kakovostnimi zahtevami, dobava manjšinskih kvalitetnejših drevesnih vrst, dobava lesne biomase).

STRUKTURA PRODAJE

Najpomembnejši način prodaje GLS predstavljajo dolgoročne pogodbe. Slednje so bile prvič podpisane s slovenskimi predelovalci v začetku leta 2018, iztekle pa so se februarja 2021. V letu 2020 je bil izveden nov javni razpis za dolgoročne pogodbe, ki so bile podpisane na začetku leta 2021. SiDG je septembra 2022 objavil že tretji javni razpis za dolgoročne pogodbe, ki so bile podpisane na začetku leta 2023.

Prodaja GLS po **dolgoročnih pogodbah** je v letu 2023 predstavljala **65 % prodaje**. Poleg prodaje po dolgoročnih pogodbah je v letu 2023 prodaja potekala še po kratkoročnih pogodbah na osnovi javnega zbiranja ponudb, na javnih dražbah in preko direktne prodaje.

Struktura prodaje GLS po vrstah prodaje in doseženi povprečni ceni

Vrsta prodaje GLS	Prodana količina GLS v m³	Delež v %	Dosežena povprečna cena v EUR/m³
Dolgoročne pogodbe	688.093	65	78,73
Javno zbiranje ponudb – kratkoročne pogodbe	2.453	<1	82,04
Javna dražba	77.300	7	78,90
Direktna prodaja	288.927	27	73,20
SKUPAJ	1.056.774	100	77,24

Z desetimi po vrednosti GLS **največjimi kupci** smo ustvarili **33,5 milijona evrov** prihodkov od prodaje GLS, kar predstavlja 41,1 % vseh prihodkov od prodaje GLS s kamionske ceste in skladišč.

Prodaja GLS na domačem trgu je v letu 2023 znašala **83,7 %** ali **884.360 m³**. Izrazito prevladujoč delež prodaje na domačem trgu je predvsem rezultat prodaje GLS po dolgoročnih pogodbah, kjer imajo kupci tudi obvezo, da celotno količino GLS predelajo z lastnimi zmogljivostmi. Tudi pri drugih oblikah prodaje so prevladovali kupci z območja Slovenije.

Na **tuje trge** je družba prodala **172.414 m³** GLS, kar znaša 16,3 % od vseh prodanih količin. Večino izvoza je predstavljal les slabše kakovosti, predvsem listavcev, ki je primeren za predelavo v lesne plošče in celulozo, za katere v domačem okolju močno primanjkuje predelovalcev. Slovenija je že dolgo tradicionalni neto izvoznik lesa slabše kakovosti, kar je posledica premajhne predelave takega lesa v Sloveniji. Trajne presežke lesa slabše kakovosti ima tudi SiDG, ki jih v skladu s pravili prodaje neposredno prodaja tujim predelovalcem lesa. Z neposredno prodajo podjetjem v sosednjih državah, ki proizvajajo celulozo in lesne kompozite (MDF/HDF, iverne plošče), se manj kakovostnemu lesu daje večji pomen in se mu dodaja vrednost ob hkratnem doseganju pozitivnih poslovnih učinkov in višjega donosa za Republiko Slovenijo.

Izvoz hlodovine je znašal 7,3 % od vseh prodanih količin hlodovine in gre skoraj v celoti na račun v letu 2023 sklenjenih dolgoročnih pogodb s predelovalci lesa na Hrvaškem.

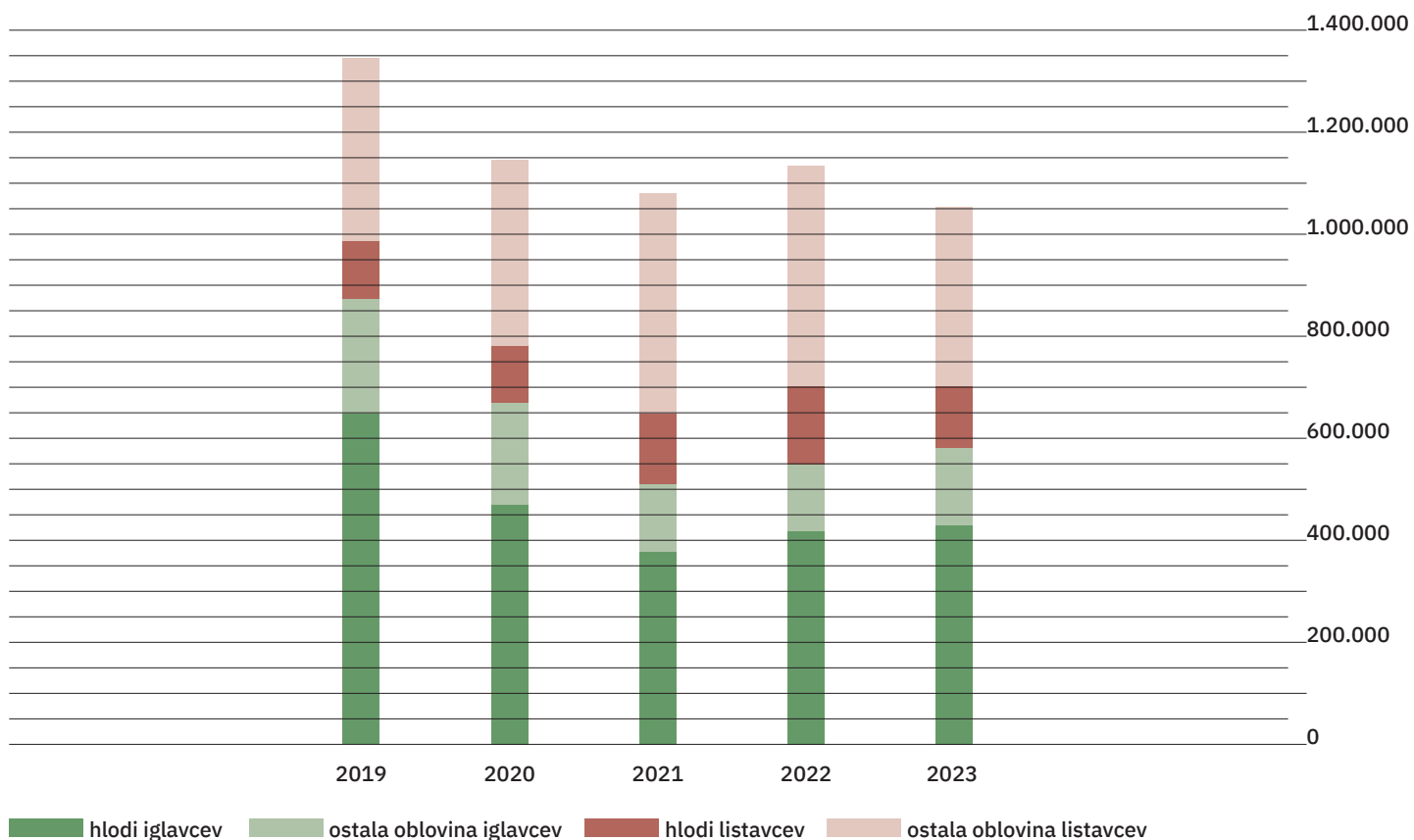
Od skupne prodaje na tuje trge je bilo 47 % GLS prodanih na Hrvaško, preostali delež pa v Italijo (34 %) in Avstrijo (19 %).

Prodaja GLS na tujih trgih

Leto	2019	2020	2021	2022	2023
EU (m³)	16.373	25.619	36.269	40.641	172.414
Tretje države (m³)	19.624	187	0	0	0
Skupaj tuji trgi (m³)	35.997	25.806	36.269	40.641	172.414
Vsa prodaja (m³)	1.349.482	1.146.079	1.079.168	1.136.771	1.056.774
Delež prodaje na tuje trge (%)	2,7	2,3	3,4	3,6	16,3

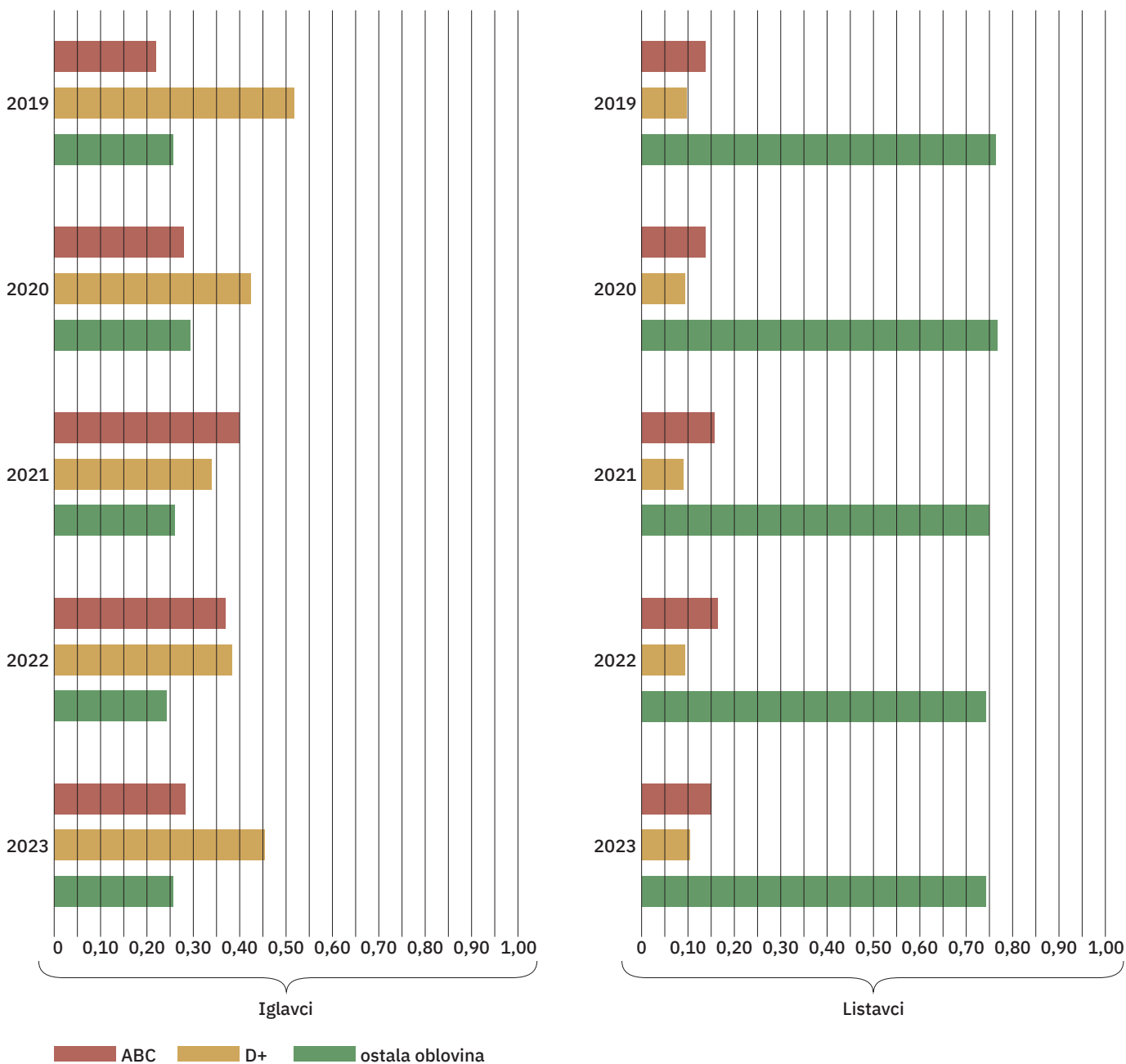
V strukturi prodaje GLS so prevladovali **iglavci**, ki so dosegli **55 % delež**. Pri prodaji iglavcev prevladuje hlodovina iglavcev (74 %), pri **listavcih** pa ostala oblovina listavcev (74 %).

Struktura prodaje po skupinah GLS (v m³ neto)

Kakovostna struktura prodaje je posledica obsega sanacij škod zaradi abiotiskih (žled, vetrolomi, snegolomi) dejavnikov in gradacij podlubnikov. Zaradi povečanja obsega sanitarnih sečenj v letu 2023 se je kakovostna struktura pri iglavcih v primerjavi z letom prej nekoliko poslabšala (večji delež hlodov kakovosti D).

Kakovostna struktura prodaje GLS

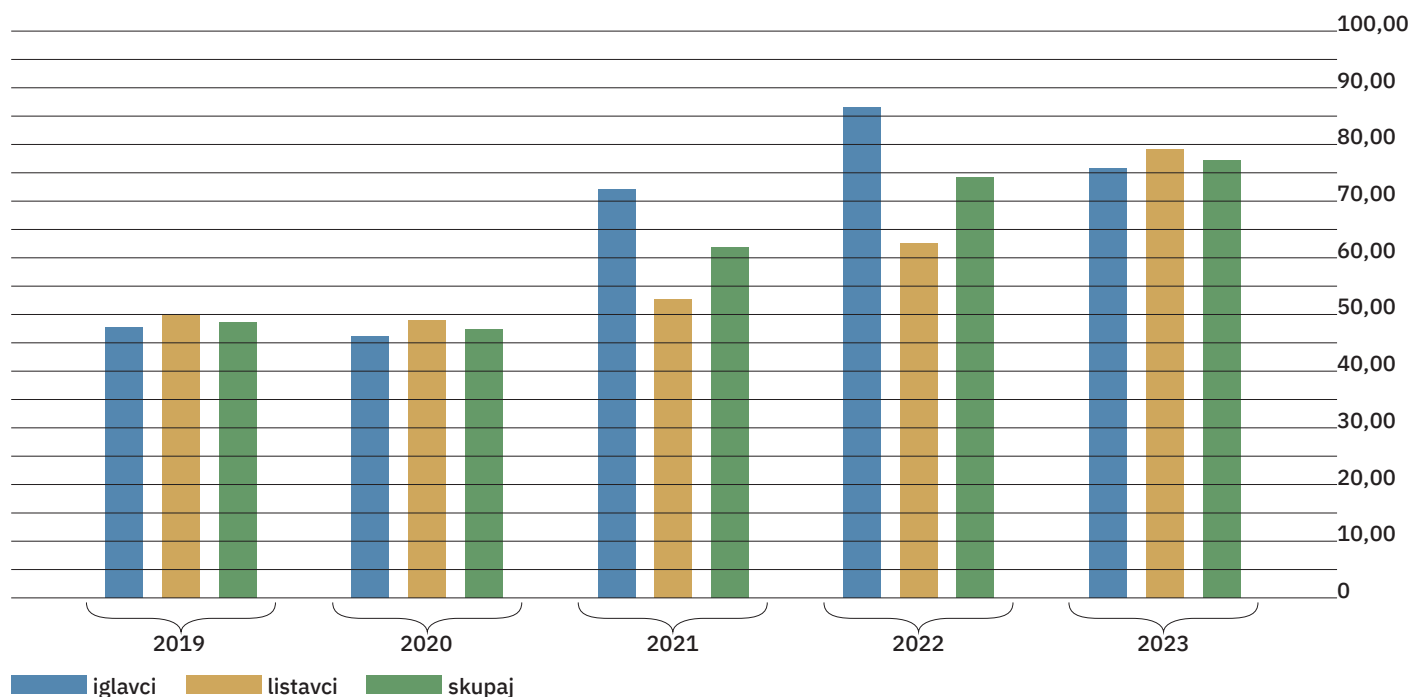

Gibanje cen GLS (in lesnih produktov) je imelo na slovenskem in evropskem trgu pri večini GLS trend padanja, še posebej izrazito pri najpomembnejših skupinah hlodovine iglavcev, kjer so bile sicer prodajne cene v začetku leta na najvišjih nivojih, in lesu slabše kakovosti.

Povprečna dosežena cena GLS je bila **77,24 EUR/m³** in je za 3,07 EUR/m³ višja kot v letu 2022. Pri iglavcih je znašala povprečna cena 75,75 EUR/m³, pri listavcih 79,09 EUR/m³.

Povprečne prodajne cene (v EUR/m³)

PROMOCIJA LESA IN LESNIH PROIZVODOV

SiDG promovira les kot material in širi zavedanje o pomenu predelave lesa s sodelovanjem in podporo raziskovalnim in drugim projektom, promocijo v tiskanih gradivih in na družbenih omrežjih.

V letu 2023 je družba vplačala 16,3 milijona evrov v gozdni sklad, katerega sredstva se namenjajo tudi za promocijo rabe lesa in lesnih proizvodov ter gozdno-lesnih verig.

Sodelovali smo v projektu Alps4GreenC (Interreg, Alpine Space), ki je vsebinsko pokrival alternativne možnosti uporabe lesa slabše kakovosti in ostankov ter drugih vrst biomase (ostanki kmetijske proizvodnje, ostanki industrijskih postopkov) za proizvodnjo biooglja, z laboratorijskimi analizami lastnosti (kemični elementi ...).

SiDG promovira les kot material in širi zavedanje o pomenu predelave lesa s strokovno revijo Korenina, v kateri daje poseben poudarek predstavitvi poslovnih partnerjev in temam s področja prodaje in predelave GLS.

Revija Korenina izide v 1.200 izvodih, prejmejo jo vse gozdarske inštitucije, pristojne državne institucije, NUK in nekaj drugih knjižnic, srednje gozdarsko-lesarske šole, Biotehniška fakulteta...

Pomemben del promocije lesa in lesnih proizvodov izvajamo preko objav na družbenih omrežjih, kjer ima SiDG zaradi aktivnega, naprednega pristopa preko 35.000 sledilcev. Mesečno predstavljamo poslovne partnerje in različne vrste predelave lesa.

POSPEŠEVANJE PREDELAVE LESA Z VIDIKA ZMANJŠEVANJA EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV

Trajnostno gospodarjenje z gozdovi in čim večja predelava lesa v lesne izdelke v industrijah pozitivno vpliva na doseganje mednarodnih okoljskih zavez. Ena izmed njih je vezana na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, kjer je pomemben gradnik gozdarstvo, ki zajema tudi spremembe zalog ogljika v lesnih izdelkih. Na področju gozdarstva SiDG uresničuje cilje iz gozdnogospodarskih načrtov ter nacionalnega gozdnega programa.

Vloga SiDG pri doseganju okoljskih ciljev na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov je tako mnogo-tera. Ker SiDG večino lesa proda lesnopredelovalnim podjetjem v industrijah v Sloveniji, na ta način prispeva k letnemu povečevanju zalog ogljika v lesnih proizvodih (Harvested wood products – HWP), s tem pa pozitivno vpliva na nacionalne obračune emisij in ponorov toplogrednih plinov. V primeru prodaje lesa kupcem za energetske namene pripomore k zmanjševanju emisij iz fosilnih goriv (substitucijski učinek). Dodatno SiDG zaradi teženj po čim krajših transportnih razdaljah in povečevanju obsega železniškega prevoza pripomore k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov v prometu.

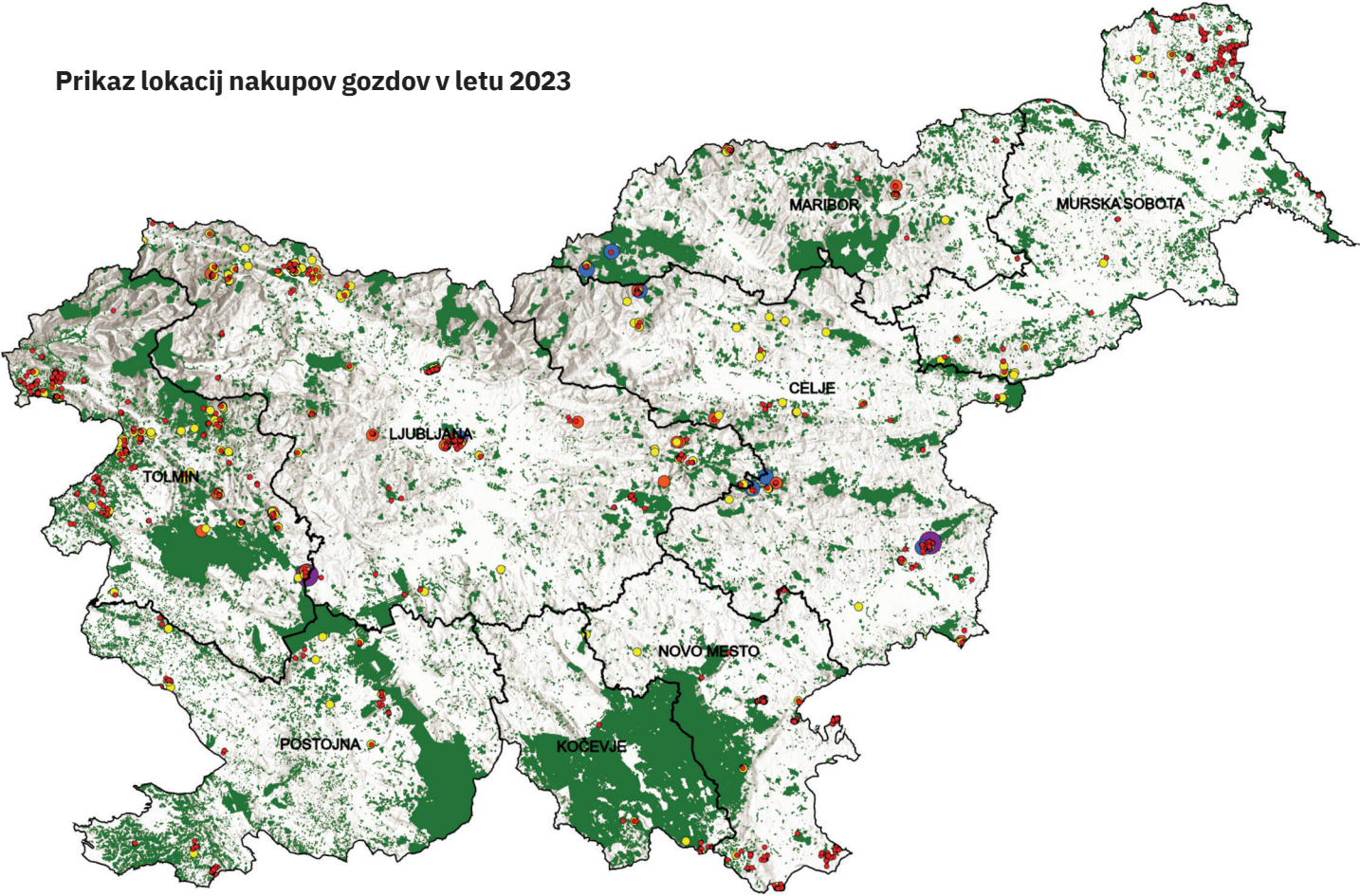
DOLGOROČNO POVEČEVATI POVRŠINO DRŽAVNIH GOZDOV

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Povečanje površine državnih gozdov v ha	1.412	2.203	1.562	1.412	1.475
Povečanje površine varovalnih gozdov v ha	179	823	426	299	225
Povečanje površine gozdov s posebnim namenom v ha	124	753	401	482	571
Povečanje površine gozdov v obmejnem pasu v ha	690	798	723	789	631
Vzdrževanje objektov kulturne dediščine	3	9	46	0	5

Nalogo razpolaganja z državnimi gozdovi in pridobivanja novih gozdov SiDG izvaja v imenu in za račun Republike Slovenije, kar pomeni, da lastnik pridobljenih gozdnih zemljišč postane Republika Slovenija in da sredstva pridobljena z odtujitvijo državnih gozdov predstavljajo prihodek posebnega proračunskega sklada za gozdove (Gozdnega sklada), ki je del proračuna Republike Slovenije, oz. SiDG v primeru pridobivanja gozdov dobi povrnjena sredstva iz Gozdnega sklada.

SiDG izvaja navedeni nalogi na podlagi določb ZGGLRS ter na podlagi Pogodbe o razpolaganju z gozdovi v lasti Republike Slovenije in pridobivanju gozdov, ki jo je SiDG sklenil z Vlado Republike Slovenije in ki podrobneje ureja medsebojne pravice in obveznosti v zvezi z nalogami razpolaganja z državnimi gozdovi in pridobivanja gozdov med SiDG in Republiko Slovenijo.

Prikaz lokacij nakupov gozdov v letu 2023

S pravnimi posli razpolaganja z državnimi gozdovi in pridobivanja gozdov SiDG zasleduje cilje oblikovanja strnjenih kompleksov državnih gozdov oziroma zaokroževanja posesti državnih gozdov, zmanjševanja deleža državnih gozdov v solastnini, pridobivanja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom ter pridobivanja gozdov v obmejnem pasu.

Na podlagi Zakona o gozdovih ima SiDG predkupno pravico pri nakupu:

- ▶ varovalnih gozdov,
- ▶ gozdov s posebnim namenom (to so gozdovi s posebnimi ekološkimi, socialnimi, obrambnimi in turističnimi nameni ter gozdni rezervati),
- ▶ gozdnih kompleksov v površini nad 30 hektarjev.

SiDG z namenom uresničevanja cilja dolgoročnega povečevanja površine državnih gozdov odkupuje tudi druge gozdove, in sicer zlasti:

- ▶ gozdne komplekse v površini nad pet hektarjev,
- ▶ gozdove, s katerimi se zaokrožujejo večja obstoječa strnjena območja gozdnih zemljišč v lasti RS,
- ▶ gozdna zemljišča, ki so v bližini drugih državnih gozdov,
- ▶ druge gozdove, s katerimi država uveljavlja njihovo gospodarsko, ekološko ali socialno funkcijo,
- ▶ gozdove v zavarovanih območjih.

SiDG posle pridobivanja gozdov, kot tudi posle razpolaganja z državnimi gozdovi, izvaja s soglasjem posebne komisije, ki jo poleg treh članov SiDG, sestavljajo tudi trije člani, imenovani s strani MKGP.

SiDG je v imenu in za račun RS v letu 2023 **z nakupi pridobil 1.410 hektarjev gozdov.**

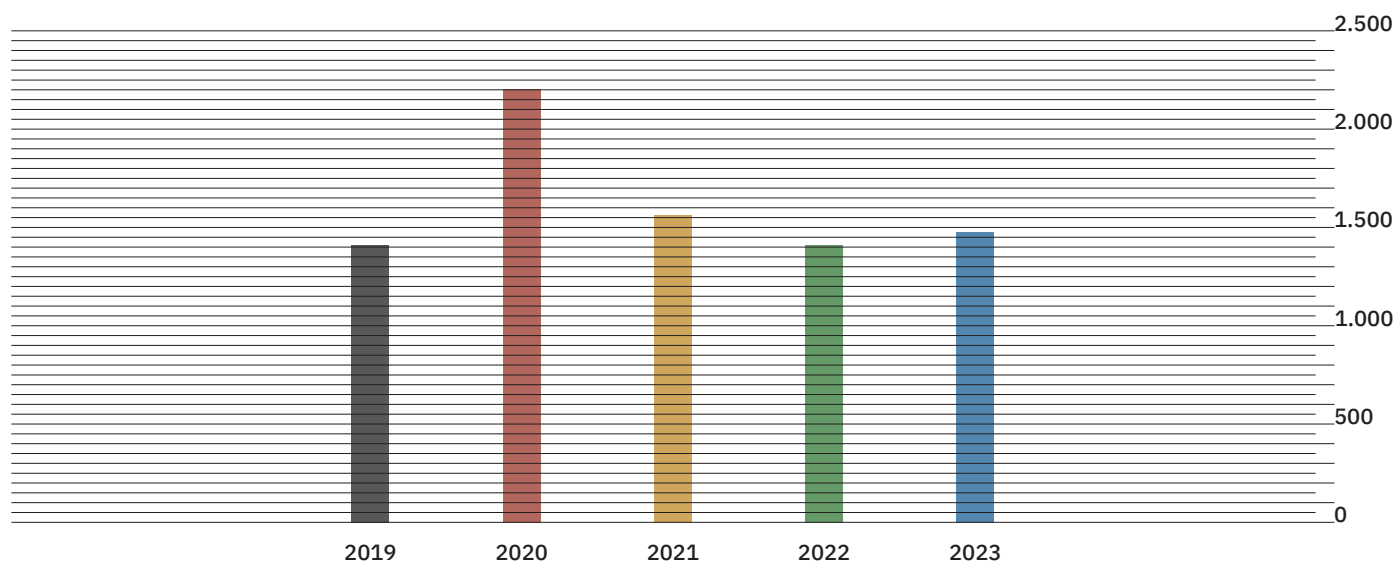
V 114 zapuščinskih postopkih, na podlagi katerih RS pridobi lastništvo gozdnih zemljišč v postopkih zapuščine brez dedičev (kaducitete) in postopkih omejitve dedovanja, je bilo v letu 2023 **pridobljenih še 65,4 hektarja gozdov.**

RS ima v lasti približno **21 % vseh gozdnih površin** v Sloveniji. Z državnimi gozdovi v večinskem delu upravlja SiDG.

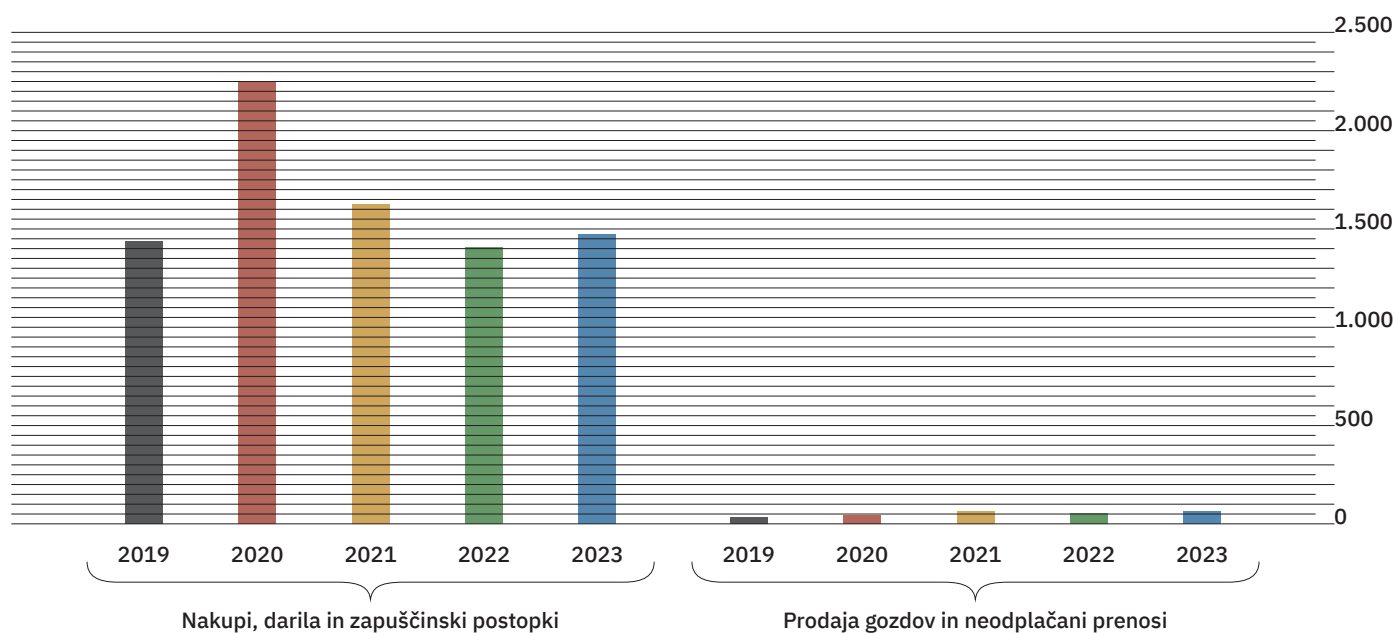
Povprečna cena nakupa 1.410 hektarjev gozdov v letu 2023 je znašala **0,51 evra/m².**

Povprečna površina gozdov, ki je bila pridobljena z enim nakupom, je znašala **5,6 hektarjev.**

Povečanje površine državnih gozdov (v ha)

Pridobitve in odtujitve gozdov (v ha)

Skladno z ZGGLRS si SiDG prizadeva tudi za zmanjševanje državnih gozdov v solastnini, kar izvaja preko odkupa in prodaje solastniškega deleža ter razdružitvijo (delitvijo) solastnine. Načrtno usmerjanje prodaje državnih gozdov SiDG zagotavlja z izdelavo letnega načrta razpolaganja z državnimi gozdovi, ki ga na predlog SiDG sprejme Vlada RS.

V okviru zasledovanja ciljev, postavljenih v strateških dokumentih gospodarjenja z državnimi gozdovi, je SiDG v skladu z Letnim načrtom razpolaganja z gozdnimi zemljišči za leto 2023 na podlagi 94 sklenjenih prodajnih pogodb v lanskem letu **odsvajil 64,9 hektarja gozdnih zemljišč**.

SiDG s prodajo državnih gozdov odtuja le manjša gozdna zemljišča, ki za SiDG nimajo dolgoročnega pomena za gospodarjenje v najširšem smislu (v gospodarskem smislu ali z vidika zavarovanih območij). SiDG tako ne prodaja zemljišč znotraj kompleksov državnih gozdov, gozdov v neposredni bližini državne meje, gozdov na območjih varovalnih gozdov, gozdnih rezervatov ter na območjih zavarovanih parkov in naravnih vrednot, z izjemo tistih primerov, kjer so drugi razlogi za razpolaganje bistveno tehtnejši in s katerimi se zlasti prispeva k uresničevanju cilja doseganja razvoja podeželja iz 7. člena ZGGLRS.

SiDG lahko na podlagi ZGGLRS na občine neodplačno prenese lastninsko pravico na državnih gozdovih, ki se jim spremeni namenska raba v stavbno zemljišče. Predpogoj za izvedbo neodplačnega prenosa je izražen javni interes, in sicer izključno za gradnjo javnih objektov športa, zdravstva, šolstva, socialnega varstva, znanosti, kulture, javne uprave, prometne, energetske, komunalne in vodne infrastrukture ter objektov za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter je tak namen nedvoumno določen z občinskim podrobnim prostorskim načrtom ali občinskim prostorskim načrtom. Po predhodni odobritvi letnega načrta razpolaganja, v katerem so bile vključene nepremičnine, ki so bile predmet prenosa na občine, je SiDG v letu 2023 sklenil **štiri pogodbe o neodplačnem prenosu, s čimer se je na občine preneslo skupno 10,7 hektarja gozdnih zemljišč**.

Nakupi, kaducitete, prodaja in neodplačni prenosi

	2023		2022		2021	
	število	ha	število	ha	število	ha
Nakupi	256	1.410	249	1.364	282	1.537
Zapuščinski postopki – kaducitete	114	65,4	93	48	107	91
Prodaja	94	64,9	102	54	70	40
Neodplačni prenosi	4	10,7	7	5	6	24

Upravljanje z državnimi gozdovi obsega tudi upravljanje z objekti, ki se nahajajo v državnih gozdovih. SiDG je ob ustanovitvi na podlagi delitvene bilance pridobil v upravljanje 283 objektov. V upravljanje je bilo družbi z Dodatkom št. 2 k Pogodbi o upravljanju z gozdovi v lasti Republike Slovenije prenesenih tudi 46 objektov na območju kulturnih spomenikov državnega pomena v Kočevskem Rogu, in sicer Baze 20, Bunkerja 44, Partizanske bolnišnice Jelendol in Partizanske bolnišnice Zgornji Hrastnik. Manjše število objektov je bilo v upravljanje družbi preneseno tudi kasneje, in sicer iz upravljanja SKZG RS oz. ob primerih, ko je družba sama na terenu identificirala dodatne objekte. Skupaj SiDG po sedanjem stanju upravlja s 304 objekti, ki se nahajajo v državnih gozdovih.

Za potencialno najbolj perspektivne objekte, ki bi jih lahko SiDG tržil in z njimi aktivno upravljal, so uvedeni postopki za pridobivanje upravnih dovoljenj. Zaradi razpršenosti objektov, obsega in kompleksnosti so ti postopki dolgotrajni ter zamudni.

PRISPEVATI K DOSEGANJU CILJEV RAZVOJA PODEŽELJA, ZLASTI OHRANJANJA KMETIJ IN PODEŽELJA V GORSKEM IN HRIBOVITEM SVETU Z OMEJENIMI MOŽNOSTMI GOSPODARJENJA

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Število koncesij	9	9	7	2	1
Število koncesij gorskih kmetij	6	6	6	2	1
Naročila sečnje in spravila – kmetije z dopolnilno dejavnostjo v m ³	15.925	7.670	5.959	9.977	16.934
Naročila sečnje in spravila manjša od 1.000 m ³ v m ³	274.542	311.086	229.771	147.546	119.027
Število kupcev lesa za kurjavo (direktna prodaja)*	1.010	818	1.154	2.052	1.887
Les za kurjavo (direktna prodaja) v m ³ *	14.377	11.690	16.298	31.667	26.428
Posek lesa na panju v m ³	2.644	309	829	3.742	1.150
Investicije v gozdne ceste in vlake ter drugo gozdno infrastrukturo v EUR	1.225.043	1.253.385	1.648.189	1.754.552	1.858.394

*Les za proizvodnjo drv za namen ogrevanja stavb

Družba SiDG se zaveda pomembnosti upravljanja državnih gozdov in vpliva, ki ga ima pri tem na ohranjanje kmetij in podeželja z omejenimi možnostmi gospodarjenja v gorskem in hribovitem svetu.

Med drugim smo pripravili predlog sprememb in dopolnitev Pravil o načinu, pogojih in merilih izbire izvajalcev pri oddaji posameznih del upravljanje z državnimi gozdovi, ki je vseboval tudi dodatne ukrepe za spodbujanje razvoja podeželja. Na podlagi teh pravil je SiDG v letu 2022 pripravil javni naročili za izvajanje sečnje in spravila ter gozdnogojitvenih in varstvenih del ter del za spodbujanje ekoloških funkcij gozdov. Javni naročili predvidevata ukrepe za uresničevanje cilja spodbujanja razvoja podeželja. Pri izvedbi del namreč predvidevata, da se kot merilo poleg cene pri ponudnikih omenjenih storitev upošteva še uvrščenost kmetije v gorsko območje, in sicer lahko glede na točke KMG-MID nosilec dopolnilne dejavnosti pridobi do 20 % pri izbiri oziroma je njegova cena lahko do 20 % višja od najugodnejše. Na podlagi obeh javnih naročil je družba SiDG sklenila okvirna sporazuma, ki sta stopila v veljavo z marcem 2023 in katerih veljavnost se izteče konec leta 2025. Poleg navedenega je družba SiDG tudi z drugimi ukrepi spodbujala razvoj podeželja. Oddajo javnih naročil za izvedbo del v gozdovih je na primer prilagodila tako, da je oblikovala tudi manjša javna naročila, na katerih so lahko kandidirali tudi manjši izvajalci in nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Pri odpravi poškodb, rekonstrukcijah in novogradnjah gozdne infrastrukture upoštevamo tudi ostale vidike gozdne infrastrukture, saj z vzpostavljanjem in vzdrževanjem ustrezne mreže gozdne infrastrukture omogočamo tudi cestne povezave na podeželju.

S prodajo lesa za kurjavo je SiDG oskrboval predvsem prebivalce podeželja. V letu 2023 je bila prodaja lesa za kurjavo (za proizvodnjo drv za namen ogrevanja stavb) nekoliko nižja kot leto prej, vendar pa nad obsegom pred energetske krizo zaradi vojne v Ukrajini. SiDG s prodajo lesa za kurjavo zagotavlja ljudem dostop do osnovnega energenta, s tem da so prodajni pogoji transparentni, zagotovljena je tudi dobava na dom.

Izpostaviti velja, da je med našimi kupci GLS veliko podjetij s podeželja, ki v lokalnih območjih predstavljajo pomembne zaposlovalce.

Storitve del v državnih gozdovih in lesna predelava, ki predeluje domači obnovljivi vir, sta panogi, ki omogočata zelena delovna mesta. Z ohranjanjem višine poseka in vlaganj v gozdove ter s prodajo lesa domačim lesnim predelovalcem bomo tudi v bodoče ohranjali zelena delovna mesta v Sloveniji.

SiDG je skupaj s hčerinskim podjetjem Snežnik konec leta 2023 zaposloval 465 delavcev. Večina zaposlenih prihaja s podeželja in le manjši delež iz urbanega okolja. Hčerinsko podjetje Snežnik ima svoj sedež in proizvodnjo na enem izmed najbolj odročnih delov države in je najpomembnejši delodajalec v lokalnem okolju, s čimer ima pomembno vlogo tudi pri ohranjanju poseljenosti območja Kočevske Reke in okolice.

Od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov je SiDG prevzel deset koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti RS, od katerih se jih je sedem že izteklo, ena koncesija je bila odvzeta z odločbo v letu 2020. Z uveljavitvijo Zakona o zagotavljanju zemljišč za izvajanje izobraževalnih ter raziskovalnih in razvojnih dejavnosti s področja kmetijstva in gozdarstva (Uradni list RS, št. 36/21) je Srednja gozdarska, lesarska in zdravstvena šola Postojna postala upravljavka zemljišč iz koncesijske pogodbe na podlagi samega zakona, koncesijska pogodba pa je prenehala veljati. S preostalima dvema koncesijama je gospodarjenje potekalo skladno s planom. Koncesijo na dan 30.12.2023 je imel sklenjeno samo še Avgust Likeb.

Koncesionar	Datum podpisa pogodbe	Datum izteka koncesije
Avgust Likeb	04.06.2014	04.06.2024

K doseganju ciljev razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja, SiDG prispeva tudi v okviru projektov za spodbujanje socialnih in ekoloških funkcij gozdov. Gre predvsem za vlaganja v projekte za spodbujanje rekreativne in turistične funkcije gozdov, ki praviloma ležijo na odmaknjenih podeželskih območjih.

PRISPEVATI K DOSEGANJU CILJEV OHRANJANJA NARAVE, ZLASTI K DOSEGANJU CILJEV OBMOČIJ NATURA 2000 IN ZAVAROVANIH OBMOČIJ

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Povečanje površine državnih gozdov, ki so FSC® in PEFC certificirani v ha	1.412	2.203	1.562	1.364	1.475
Povečanje površine varovalnih gozdov v ha	179	823	426	299	225
Povečanje površine gozdov s posebnim namenom v ha	124	753	401	482	571
Vplačilo v gozdni sklad v EUR	13.051.569	10.837.796	13.386.431	16.876.967	16.328.815
Ukrepi za zagotavljanje ugodnega stanja ekološko pomembnih habitatnih tipov in vrst v državnih gozdovih v EUR*	69.035	32.320	73.865	82.279	77.556

* Vir podatkov: ZGS.

Pri gospodarjenju z gozdovi nas usmerjajo tri temeljna načela:

- ▶ **S trajnostnim gospodarjenjem** ohranjamo gozdove za naslednje rodove in zagotavljamo stabilnost donosov iz gozda. To dosegamo z upoštevanjem gozda kot ekosistema z vsemi komponentami.
- ▶ **S sonaravnim gospodarjenjem** preko posnemanja naravnih procesov v razvoju gozdnih ekosistemov usmerjamo razvoj gozdov, ohranjamo biotsko raznovrstnost ter s tem krepimo gozdne ekosisteme.
- ▶ **Z večnamenskim gospodarjenjem** z gozdovi zagotavljamo, da gozd ni le vir surovine, temveč ima različne funkcije – poleg proizvodnih tudi ekološke in socialne.

Zakon o gozdovih opredeljuje tri glavne skupine funkcij gozdov. V družbi se trudimo in usklajujemo, da pri gospodarjenju hkrati upoštevamo vse tri skupine funkcij:

- ▶ **ekološke:** varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter klimatska funkcija;
- ▶ **socialne:** zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko – zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna ter estetska funkcija;
- ▶ **proizvodne:** lesnoproizvodna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija.

SiDG z gozdovi upravlja skladno s cilji, usmeritvami in ukrepi, ki so opredeljeni v gozdnogospodarskih načrtih območij, gozdnogospodarskimi načrti enot in v skladu z detajlnimi gozdnogojitvenimi načrti. Načrte pripravlja ZGS, družba SiDG pa aktivno sodeluje skozi celotni proces načrtovanja.

OHHRANJANJE NARAVE S Poudarkom NA UKREPIH V OBMOČJIH NATURA 2000

Pri upravljanju državnih gozdov upoštevamo vse omejitve in zahteve za gospodarjenje v varovanih območjih po predpisih s področja ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Z upoštevanjem vseh smernic ZRSVN pri gospodarjenju z gozdovi ter ob izvajanju konkretnih gozdnogojitvenih in varstvenih ukrepov ohranjamo ekološko pomembna območja ter posamezne redke in ogrožene gozdne biotope in klasifikacijske vrste.

Slovenija ima med vsemi članicami EU največji delež zavarovanih območij Natura 2000 ter drugi največji biodiverzitetni indeks. Velik delež teh površin je v državnih gozdovih, kjer gospodarimo na prilagojen način. V Sloveniji več kot 70 % površine Natura 2000 pokrivajo gozdovi. **71 % gozdov** v upravljanju družbe SiDG je v omrežju Natura 2000. Naše največje in najbolj gozdnato območje Natura 2000 je Kočevsko, ki po površini obsega preko 100 km².

Na območjih Natura 2000 smo izvajali ukrepe, s katerimi smo prispevali k doseganju ciljev določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020/22 in v novem Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028. Učinkovito upravljanje z gozdnim prostorom ima velik vpliv na ohranjanje ugodnega stanja ogroženih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Republika Slovenija je lastnik **6.081 hektarjev gozdnih rezervatov**. Gozdni rezervati so gozdovi, v katerih je poleg ekološke izjemno poudarjena raziskovalna funkcija. Pomembni so za raziskovanje naravnega razvoja gozdov brez ukrepanja, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine. Površina v gozdnem rezervatu je popolnoma prepuščena naravnemu razvoju.

Republika Slovenija je lastnik **19.271 hektarjev varovalnih gozdov**. Varovalni gozdovi so gozdovi na ekstremnih rastiščih oz. gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. To so tudi gozdovi z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Varujejo pred močnim vetrom, pred erozijo in plazovi ter preprečujejo prenatrto odtekanje vode. V varovalnih gozdovih je intenziteta gospodarjenja zelo nizka. Praviloma v varovalnih gozdovih izvajamo le tiste ukrepe, ki krepijo varovalno funkcijo. Obstoječo mrežo gozdov z omejenim gospodarjenjem povečujemo.

Ekocelica je gozdni sestoj, v katerem je biotska raznovrstnost največja. To je del gozda, ki je načrtno prepuščen naravnemu razvoju in se v njem ne gospodari oziroma se gospodari prilagojeno. Prav v ekocelicah je delež odmrlih in odmirajočih dreves največji. V državnih gozdovih imamo precej gosto mrežo ekocelic. Izločenih je **4.024 hektarjev gozdov kot ekocelic brez ukrepanja**. V njih sečnja ni dovoljena in so prepuščene naravnemu razvoju. Število in površina ekocelic se na terenu ob obnovah gozdnogospodarskih načrtov enot in izdelavah gozdnogojitvenih načrtov ter s soglasjem SiDG povečuje. Ker v letu 2023 niso bili sprejeti novi gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot, ostaja površina ekocelic enaka kot v preteklem letu. V SiDG podpiramo trajno izločanje ekocelic na težko dostopnih in neodprtih predelih državnih gozdov, kjer je gospodarjenje oteženo. S tem ohranjamo in negujemo biotope, ki so pomembni za ohranjanje ter razvoj ogroženih vrst. V gozdovih, ki so gospodarsko nezanimivi in so v conah, kjer so prisotne kvalifikacijske vrste, podpiramo umeščanje ekocelic brez ukrepanja.

Obseg mrtve in odmirajoče biomase v državnih gozdovih presega postavljene usmeritve o puščanju 3 % oziroma 5 % mrtve in odmirajoče biomase ter se iz leta v leto še povečuje. Ta biomasa je zelo pomembna za ohranjanje in povečevanje biotske pestrosti. V letu 2023 se je v državnih gozdovih **2.469 m³ stoječe biomase** načrtno prepustilo naravnemu razkroju. Količina odmrle lesne biomase se je v zadnjem desetletju v deležu od celotne lesne zaloge povečala, k čemur so prispevali tudi načrtni ukrepi puščanja odmrlega in odmirajočega drevja v državnih gozdovih.

Pri gospodarjenju z državnimi gozdovi v največji meri ohranjamo ekološko pomembna območja, tipične in redke gozdne biotope, gozdne habitatne tipe ter redke in ogrožene vrste. Območja Nature 2000 in ekološko pomembna območja ohranjamo ter izboljšujemo tudi preko izvajanja konkretnih gozdnogojitvenih in varstvenih del ter preko biomeliorativnih ukrepov.

UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE UGODNEGA STANJA EKOLOŠKO POMEMBNIH HABITATNIH TIPOV IN VRST V DRŽAVNIH GOZDOVIH NA OBMOČJU NATURA 2000

Vrednost v državnih gozdovih (v EUR)

Vrsta del	2019	2020	2021	2022	2023
Ostala biomeliorativna dela	284	319	102	808	1.957
Vzdrž. in osnov. grmišč in obrežij	5.813	3.310	10.044	5.642	7.542
Osnov. in vzdrž. pašn. in travn., zar. pov. v gozdu	46.217	12.285	14.287	11.876	8.088
Vzdrž. vod. virov in kalov v g.	13.241	13.013	14.879	17.609	15.356
Sajenje in vzdževanje sad. plod. drev. in grm.	0	1.175	371	778	808
Post. in vzdrž. gnezdnic	774	114	57	57	421
Spravilo sena z odvozom	0		30.951	30.098	27.755
Ohranjanje biotopov	2.707	2.104	3.174	3.708	2.491
Vzdrževanje stez				11.705	13.138
SKUPAJ	69.035	32.320	73.865	82.279	77.556

Pomemben del prihodkov od prodanih gozdnih lesnih sortimentov družba SiDG nameni v gozdni sklad, s katerim upravlja ministrstvo, pristojno za gozdarstvo. Iz teh sredstev so bili financirani številni ukrepi in aktivnosti v območju Natura 2000 v zasebnih gozdovih.

Poudariti moramo, da z vsemi ostalimi gozdnogojitvenimi in varstvenimi ukrepi, ki so izvedeni v skladu s predpisanimi ukrepi iz gozdnogospodarskih načrtov ter v skladu z naravovarstvenimi smernicami, močno prispevamo tudi k izboljšanju stanja Natura 2000 gozdnih habitatnih tipov in vrst. Ker je 71 % državnih gozdov, ki so v upravljanju SiDG, v omrežju Natura 2000, to pomeni, da na 71 % površine z izvedenimi gojitvenimi in varstvenimi deli sočasno prispevamo tudi k ciljem Natura 2000.

Družba SiDG s prostoživečimi živalskimi vrstami ne upravlja. Vendar so izvedena gojitvena dela in biomeliorativna dela namenjena tudi izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali ter zagotavljanju ugodnejših razmer za prosto živeče vrste. Z izvedenimi varstvenimi deli po drugi strani blažimo pritiske rastlinojede divjadi na gozdove. Tako prispevamo k trajnostnem gospodarjenju z gozdovi.

SPODBUJANJE EKOLOŠKIH FUNKCIJ GOZDA

Poleg tega, da pri gospodarjenju z državnimi gozdovi sledimo smernicam trajnostnega gospodarjenja in upoštevamo vse usmeritve iz načrtov za gospodarjenje z gozdovi, denarna sredstva usmerjamo tudi v projekte za lokalno spodbujanje ekoloških funkcij gozda in izboljšanje stanja ogroženosti vrst na obočjih Natura 2000.

V skladu z opredelitvijo načrtovanih biomeliorativnih del v letnem načrtu upravljanja smo izvedli sledeče aktivnosti: vzdrževanje grmišč in travin, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja, osnovanje pasišč v gozdu, ohranjanje biotopov nega in sečnja, vzdrževanje gnezdilnic in ostala biomeliorativna dela.

PROJEKT NATURA MURA

V letu 2021 je družba SiDG skupaj z ZRSVN, Direkcijo RS za vode, ZGS, občino Velika Polana in Razvojnim centrom Murska Sobota pristopila k projektu Natura Mura. Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ter RS. Namen projekta je obnovitev in izboljšanje mokrotnih habitatov ob reki Muri na območju Nature 2000. SiDG je odgovoren za izvedbo obnove avtohtonih poplavnih gozdov na lokacijah, ki jih porašča neavtohtono rastlinstvo, in izvedbo ukrepov spodbujanja naravnega pomlajevanja avtohtonih drevesnih vrst. SiDG sodeluje tudi pri aktivnostih odkupa gozdnih zemljišč.

V letu 2023 se je v sklopu projekta Natura Mura izvedla potrebna dopolnilna sadnja. Na vseh objektih so bili izvedeni gojitveno-varstveni ukrepi: obžetev, obžetev tulcev in odstranjevanje vzpenjavk. Spremljal se je tudi razvoj sadik. V drevesnici je bil vzpostavljen matičnjak dreves belega topola, črnega topola in bele vrbe. Po ujmi v avgustu smo dodatno izvedli še varstveni ukrep vzdrževanja ograj.

V sklopu projekta Natura Mura je bilo obnovljenih skupaj 32 hektarjev poplavnih gozdov in posajenih preko 130.000 sadik avtohtonih drevesnih vrst. Vloga SiDG v projektu Natura Mura je bila ključna pri izvajanju aktivnosti obnove gozdnih habitatnih tipov. Projekt je bil uspešno zaključen v novembru 2023.

CERTIFICIRANJE

Vsi državni gozdovi so certificirani po dveh svetovno vodilnih certifikacijskih shemah FSC® (Forest Stewardship Council) in PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification). S tem SiDG dokazuje, da z gozdovi gospodari celostno, sonaravno, večnamensko, trajnostno in na visoki strokovni ravni.

FSC® oz. Svet za nadzor gozdov je svetovna, neodvisna, nevladna, neprofitna organizacija, ki promovira trajnostno gospodarjenje z gozdovi, ki je okolju prijazno, družbeno koristno in gospodarno. FSC® oznake lahko najdemo na produktih iz lesa in papirja, uporabljajo jih svetovno znana podjetja (Ikea), ta sistem certificiranja lesa pa priznavata tudi najbolj spoštovani okoljski nevladni organizaciji WWF in Greenpeace.

Državni gozdovi so FSC FM/CoC certifikat pridobili leta 2007 s strani certifikacijskega organa Soil Association. Certifikacijski organ letno izvaja redne zunanje kontrole, ki jih družba vsako leto uspešno opravi.

Poleg lastne certifikacije gozdov je SiDG tudi nosilec štirih FSC certifikatov skupinskih shem. V letu 2023 je bilo v skupinski FSC FM/CoC shemi SiDG certificiranih sedem večjih zasebnih gozdnih veleposesti v skupni površini 33.183 hektarjev. Prav tako je bilo v letu 2023 v treh skupinskih FSC CoC shemah SiDG certificiranih deset lesnih trgovcev, 15 manjših žagarskih obratov in 40 lesnopredelovalnih podjetij. Pri desetih večjih lesnih oziroma gozdarskih podjetjih je SiDG vez med certifikacijskim organom in podjetji ter jim nudi strokovno pomoč.

V oktobru 2023 smo gostili italijansko nacionalno televizijo RAI, ki je posnela prispevek o certificiranju gozdov in izdelkov iz lesa v Sloveniji. Prav tako so nas v lanskem letu obiskali predstavniki FSC Adrije.

Leta 2017 smo se pridružili tudi PEFC FM regijski certifikaciji Zavoda za certifikacijo gozdov in pridobili PEFC FM certifikat za gozdove. V letu 2020 smo zaradi prodaje hlodovine na skladiščih uspešno pridobili tudi PEFC CoC certifikat. Z njim zagotavljamo celotno sledljivost certificiranega lesa iz državnih gozdov. PEFC sistem certifikacije temelji na neodvisnosti, neprofitnosti in promovira trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Prav tako SiDG podjetjem omogoča pridobitev PEFC CoC certifikata preko skupinske sheme, v katero je bilo v letu 2023 vključenih 12 podjetij.

Certifikata sta posebej pomembna za domačo gozdno-lesno verigo, ki jo z dolgoročnimi prodajnimi pogodbami podpira družba SiDG. Iz naših certificiranih gozdnih lesnih sortimentov izdelujejo polizdelke in izdelke, ki so lahko v nadaljevanju potrjeni po obeh certifikacijskih shemah. Proizvodi domače gozdne lesne industrije lahko zato na evropskem in tudi svetovnem trgu nastopajo enakovredno s konkurenco. Certificirana surovina in proizvodi vedno bolj pridobivajo na pomenu.

NA PODROČJU GOZDOV, GOZDARSTVA IN LESARSTVA OMOGOČATI USPOSABLJANJE STROKOVNEGA OSEBJA TER PODPIRATI IZOBRAŽEVANJE IN ZNANSTVENORAZISKOVALNO DELO

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Število dijakov in študentov na praksi	22	24	21	24	32
Število ur praktičnega usposabljanja za dijake in študente	1.560	2.968	1.994	4.126	6.266
Sodelovanje z raziskovalnimi institucijami v EUR	41.000	99.000	45.000	2.336	2.013
Število ur študentskega dela v gozdovih	20.328	21.996	19.885	19.980	23.630
Štipendiranje	0	0	0	5	8

SODELOVANJE Z IZOBRAŽEVALNIMI INSTITUCIJAMI

32 študentov in dijakov je v zadnjem šolskem letu SiDG omogočil opravljanje praktičnega izobraževanja oziroma usposabljanja v skupnem obsegu 6.266 ur. Sodelovali smo s Srednjo gozdarsko, lesarsko in zdravstveno šolo Postojna, Višjo strokovno šolo Postojna, Srednjo lesarsko in gozdarsko šolo Maribor ter Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani.

V šolskem/študijskem letu 2023/2024 smo štipendirali osem dijakov in študentov gozdarstva Srednjega strokovnega in poklicnega izobraževanja ter Visokošolskega programa prve in druge bolonjske stopnje. Ponovno smo sodelovali na Borzi kadrov, ki jo je organizirala Lesarska šola Maribor in katere namen je bil informiranje o možnostih pridobivanja učnih mest za praktično izobraževanje na srednješolskem in višješolskem izobraževanju.

Na pobudo ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo jeseni sodelovali na sejmu Narava – zdravje, kjer smo mladim obiskovalcem predstavljali sodobno gozdarsko mehanizacijo in gozdarske poklice.

V Skavtskem okoljskem centru Žaga Rog je junija potekal dijaški gozdarski tabor, na katerem so dijaki spoznavali življenje gozdnih živali, odkrivali gozdno rastlinje, delo v gozdu pa so jim med drugim predstavili tudi zaposleni SiDG. Tabor je organizirala Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, SiDG pa je izvedbo tabora podprl tudi finančno.

SODELOVANJE Z RAZISKOVALNIMI INSTITUCIJAMI

SiDG je aktivnosti sodelovanja z raziskovalno-razvojnimi ustanovami v celoti usmeril v razvojne naloge, ki neposredno podpirajo poslovne procese v družbi. Z Gozdarskim inštitutom Slovenije in Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani smo jeseni 2023 podpisali pogodbo o sodelovanju, ki v treh letih predvideva do 300.000 evrov naročil za razvojne naloge, od tega vsako leto okvirno do 100.000 evrov.

Pogosta oblika sodelovanja z raziskovalnimi institucijami so tudi dopustitev in usmerjanje izvajanja terenskih raziskav v državnih gozdovih. Najpomembnejše raziskovalne aktivnosti, pri katerih je v letu 2023 sodeloval SiDG:

- ▶ Nadaljevali smo sodelovanje pri terenskem delu v okviru integralnega projekta LIFE IP CARE4CLIMATE na študijskem območju na Kočevskem, kjer Gozdarski inštitut Slovenije v okviru projekta na petih hektarjih preizkuša inovativni pristop obnove gozda, ki je kombinacija obnove s sadnjo rastišču prilagojenih avtohtonih drevesnih vrst in naravne obnove.
- ▶ Za potrebe projekta CRP na temo vzpostavitve gozdnega reda pod vodstvom Gozdarskega inštituta Slovenije in ob sodelovanju ZGS smo izvedli prilagojeno sečnjo, spravilo in vzpostavitev gozdnega reda v skladu z metodologijo raziskave.
- ▶ Raziskovalnemu inštitutu Innorenew CoE smo omogočili dobavo lesa za potrebe projekta Dendro-Spec, kjer bodo ugotavljali vpliv genetske raznolikosti, rastiščnih razmer in gojitvenih principov na nastajanje in mehanske lastnosti lesa.
- ▶ Sodelovanje z ZGS pri projektu My Garden of Trees, katerega cilj je ugotoviti uspešnost rasti različnih provenienc jelke in bukve v luči prilagajanja gozdov na vremenske pogoje, ki jih prinašajo podnebne razmere.
- ▶ Za podporo gozdnogojitvenim in naravovarstvenim ciljem družbe smo nadaljevali sodelovanje pri raziskovalnih projektih Natura Mura, ZaDravo in Pohorka.
- ▶ Gozdarskemu inštitutu Slovenije smo podali različna soglasja za izvedbo raziskovalnih del na površinah, ki so v upravljanju družbe SiDG.
- ▶ Na Gozdarski inštitut Slovenije smo podali vloge za pridobitev odločb za odobritev novih semenskih objektov.

INTERNA IZOBRAŽEVANJA

Prepoznavamo pomen ustrezno strokovno usposobljenih kadrov, zato našim zaposlenim omogočamo stalno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje preko različnih oblik, kot so tečaji, seminarji in strokovna srečanja. Izobraževanja so prilagojena potrebam delovnega procesa, specifičnostim delovnih mest, izražemu interesu zaposlenih ter razvoju poslovnih procesov. Naši zaposleni redno poglobljajo svoje strokovno znanje in ostajajo informirani o novostih.

V letu 2023 smo za stroške izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja namenili sredstva v višini 80.118 evrov. S temi sredstvi smo omogočili izvedbo približno 99 različnih izobraževanj in usposabljanj, ki se jih je udeležilo 323 zaposlenih. Zaposleni so se posluževali tudi brezplačnih izobraževanj.

PRODAJA LESA NA PANJU V MINIMALNEM OBSEGU

KAZALNIK	2019	2020	2021	2022	2023
Prodaja na panju v m³	2.664	309	829	3.742	1.150
Delež prodaje na panju v %	0,2	< 0,1	< 0,1	0,3	0,1

Obseg prodaje na panju je znašal 0,1 % in je bil v primerjavi s prodajo gozdnih lesnih sortimentov minimalen. Povprečna prodajna cena lesa na panju je bila 27,00 EUR/m³ (l. 2022: 32,14 EUR/m³). Prodaja lesa na panju izvira iz poseka na parcelah v solastnini, kjer je RS manjšinski lastnik, iz prodaje lesa na panju preko javnega zbiranja ponudb na dislociranih enotah in na slabih rastiščih ter iz poseka posameznih mejnih in nevarnih dreves.

LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE SLOVENSKI DRŽAVNI GOZDOVI, D. O. O.

Ločeni izkaz poslovnega izida

(v EUR)	2023	2022
Prihodki od prodaje	95.174.893	90.693.270
Sprememba vrednosti zalog	2.104.511	11.870
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	4.572	0
Drugi poslovni prihodki	1.228.775	1.795.818
Kosmati poslovni donos	98.512.751	92.500.958
Stroški blaga, materiala in storitev	-43.360.669	-35.930.275
Stroški dela	-17.219.199	-16.185.322
Amortizacija	-2.679.231	-2.368.866
Oslabitve/odpisi terjatev	-16.931	-55.627
Drugi poslovni odhodki	-16.791.157	-17.256.359
Poslovni izid iz poslovanja	18.445.563	20.704.509
Finančni prihodki	876.955	215.885
Finančni odhodki	-132.205	-143.872
Finančni izid	744.749	72.013
Poslovni izid pred davki	19.190.312	20.776.522
Obračunani davek	-3.482.738	-3.866.269
Odloženi davek	23.016	-5.402
Davek od dobička	-3.459.722	-3.871.671
Čisti poslovni izid poslovnega leta	15.730.591	16.904.851

Ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2023	2022
Poslovni izid poslovnega leta	15.730.591	16.904.851
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	49.880	-4.447
Aktuarski dobički/izgube	49.880	-4.447
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta	49.880	-4.447
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	15.780.471	16.900.404

Ločeni izkaz finančnega položaja

(v EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Sredstva		
Nepremičnine, naprave in oprema	22.593.161	17.316.979
Pravica do uporabe najetih sredstev	2.191.095	2.037.445
Neopredmetena sredstva	755.875	770.650
Naložbene nepremičnine	1.118.460	216.356
Naložbe v odvisno družbo	3.110.320	3.110.320
Nekratkoročno dani predujmi	10.900	10.900
Odložene terjatve za davek	82.330	64.458
Nekratkoročna sredstva	29.862.140	23.527.108
Zaloge	2.249.598	94.511
Kratkoročne finančne terjatve	0	5.000.000
Kratkoročne poslovne terjatve	22.629.369	17.014.014
Terjatve za davek iz dobička	61.342	0
Predujmi in druga sredstva	459.990	124.712
Denar in denarni ustrezniki	26.459.294	38.409.285
Kratkoročna sredstva	51.859.593	60.642.523
Skupaj sredstva	81.721.733	84.169.631
Kapital in obveznosti		
Osnovni kapital	22.440.000	22.440.000
Kapitalske rezerve	246.797	246.797
Rezerve iz dobička	25.546.419	26.519.984
▸ zakonske rezerve	2.244.000	2.244.000
▸ druge rezerve iz dobička	23.302.419	24.275.984
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	20.125	-33.911
Preneseni čisti poslovni izid	973.565	0
Čisti poslovni izid poslovnega leta	15.726.435	16.902.309
Kapital	64.953.340	66.075.179
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	934.791	895.413
Druge rezervacije	29.096	56.950
Nekratkoročno odloženi prihodki	96.826	2.549
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	1.826.239	1.668.549
Nekratkoročne varščine	195.000	60.000
Nekratkoročne obveznosti	3.081.952	2.683.461
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	423.150	385.264
Kratkoročne poslovne obveznosti	11.105.403	11.694.212
Obveznosti iz pogodb s kupci	812.098	937.844
Obveznosti za davek od dobička	0	822.131
Druge kratkoročne obveznosti	1.345.791	1.571.539
Kratkoročne obveznosti	13.686.441	15.410.991
Skupaj obveznosti	16.768.393	18.094.452
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI	81.721.733	84.169.631

Ločeni izkaz gibanja kapitala

Gibanje kapitala v letu 2023

IZKAZ GIBANJA KAPITALA	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	
(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička
Stanje 31. decembra 2022	22.440.000	246.797	2.244.000	24.275.984
Izplačilo dobička				
Transakcije z lastniki	0	0	0	0
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja				
Sprememba rezerv, nastalih zaradi aktuarskih dobičkov/izgub				
Drugi vseobsegajoči donos v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	0
Prenos aktuarski izgub v preneseni poslovni izid				
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu posloводства				
Druge spremembe v kapitalu				-973.565
Spremembe v kapitalu	0	0	0	-973.565
Stanje 31. decembra 2023	22.440.000	246.797	2.244.000	23.302.419
BILANČNI DOBIČEK				

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	
-33.911	0	16.902.309	66.075.179
		-16.902.309	-16.902.309
0	0	-16.902.309	-16.902.309
		15.730.591	15.730.591
49.880			49.880
49.880	0	0	49.880
49.880	0	15.730.591	15.780.471
4.156	-4.156		0
	4.156	-4.156	0
	973.565		0
4.156	973.565	-4.156	0
20.125	973.565	15.726.435	64.953.340
	973.565	15.726.435	16.700.000

Gibanje kapitala v letu 2022

IZKAZ GIBANJA KAPITALA	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		
(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	
Stanje 31. decembra 2021	22.440.000	246.797	2.244.000	24.275.984	
Izplačilo dobička					
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja					
Sprememba rezerv, nastalih zaradi aktuarskih dobičkov/izgub					
Drugi vseobsegajoči donos v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	0	
Prenos aktuarski izgub v preneseni poslovni izid					
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu posloводства					
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	
Stanje 31. decembra 2022	22.440.000	246.797	2.244.000	24.275.984	
BILANČNI DOBIČEK					

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	
-32.005	0	6.966.060	56.140.835
		-6.966.060	-6.966.060
0	0	-6.966.060	-6.966.060
		16.904.851	16.904.851
-4.447			-4.447
-4.447	0	0	-4.447
-4.447	0	16.904.851	16.900.404
2.541	-2.541		0
	2.541	-2.541	0
2.541	0	-2.541	0
-33.911	0	16.902.309	66.075.179
		16.902.309	16.902.309

Ločeni izkaz denarnih tokov

(v EUR)	2023	2022
Denarni tokovi pri poslovanju		
Čisti poslovni izid	15.730.591	16.904.851
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	1.996.001	1.794.967
Amortizacija neopredmetenih sredstev	226.718	161.024
Amortizacija pravic do uporabe sredstev	452.825	412.875
Amortizacija naložbenih nepremičnin	3.687	0
(Dobiček)/izguba pri prodaji neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin	2.297	725
Oslabitev, odpis (odprava oslabitve) sredstev	21.307	32.182
(Dobiček)/izguba pri izločitvi pravic do uporabe sredstev	-5.476	-1.903
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje rezervacij za zasluške zaposlencev	152.587	207.029
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	16.862	25.899
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje rezervacij za tožbe	-27.854	2.813
Neto finančni (prihodki)/odhodki	-744.749	-72.013
(Prihodki)/odhodki povezani s poslovnimi učinki in drugi prihodki oz. odhodki	-6.283	77.743
Davek iz dobička	3.459.722	3.871.671
Denarni tok iz poslovanja pred spremembo obratnega kapitala	21.278.235	23.417.863
Sprememba poslovnih in drugih terjatev ter sredstev na podlagi pogodb s kupci	-5.254.343	-1.120.795
Sprememba stanja zalog	-2.155.087	-39.785
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti ter obveznosti na podlagi pogodb s kupci	-873.112	3.681.224
Spremembe čistih obratnih sredstev	-8.282.542	2.520.644
Denarni tokovi pri poslovanju	12.995.693	25.938.507
Izdatki za obresti	-3.961	-5.677
Izdatki za davek iz dobička	-4.366.211	-4.451.290
Čisti denarni tok iz poslovanja	8.625.522	21.481.539
Prejemki od dobljenih obresti	276.066	12.023
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme in neopredmetenih sredstev	39.574	1.487
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	5.000.000	8.000.000
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-255.959	-443.560
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin	-8.232.963	-3.245.617
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	0	-5.000.000
Čisti denarni tok iz naložbenja	-3.173.282	-675.667
Izdatki za izplačila deležev v dobičku	-16.902.309	-6.966.060
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-94.498	-138.195
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti (najemnine)	-405.423	-405.901
Čisti denarni tok iz financiranja	-17.402.231	-7.510.156
Čisto povečanje/-zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-11.949.991	13.295.716
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta	38.409.285	25.113.569
Povečanje/- zmanjšanje	-11.949.991	13.295.716
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	26.459.294	38.409.285

